

Sven Winnell 24 april 2010+6 juni 2010:
Hushållsekonomi och skatter.

<http://winnell.com/omr36-39ze647.pdf>

Sven Winnell 6 juni 2010: Om skattesystem

Ämnet är stort men utrymmet här medger inte någon lång redovisning. Det ska bli så kort som möjligt. Utgångspunkten är läget före valet 2010 då de politiska partierna laddar upp med förslag som de tror ska vinna röster.

Det borgerliga blocket vann valet 2006 med löften om skattesänkningar för låg- och medelinkomsttagare och åtgärder som skulle ge jobb åt arbetslösa och minska "utanförskapet". Det blev stora skattesänkningar för dem med höga inkomster och nedskärningar som mest drabbar dem med låga inkomster. Arbetslösheten är stor. De borgerliga har ställt i utsikt att de ska försätta på samma sätt om de vinner valet.

Det rödgröna blocket har levererat några gemensamma förslag och de tre partierna lämnar var för sig också egna förslag. Vad de utlovar framgår av valtal och valmanifest.

Opinionsmätningar har visat på övervikt för de rödgröna, men i början på juni är det jämnt. Det kan svänga många gånger före valet, hur det utfaller är osäkert.

En central fråga, som alltid, är skatterna. Vem ska betala dem och vad ska de användas till. De som ska betala är individer, hushåll och företag och skatterna ska gå till saker som är till nytta för de kategorierna. Skatterna tas ut på skattebaser: skatter på arbetsinkomster, inkomster av företag, vinster och kapital, skatt på varor mm.

En högerfilosofi är att de som har höga arbetsinkomster inte arbetar om de inte får lägre skatter och att de med låga inkomster inte arbetar om de får lägre skatter.

De rödgröna håller inte med om det, och tycker att de med höga inkomster fått för stora skattesänkningar och de med låga inkomster fått för små skattesänkningar.

Den borgerliga alliansen hatar bidrag och har satt ett annat namn på jobbskatteavdragen, nämligen avdrag, som är detsamma som bidrag. Jobbskatteavdragsbidragen är vid höga inkomster mycket stora.

Folkpartiet framför krav om att den s k värnskatten ska tas bort, annars vill ingen utbilda sig, och utbildat folk är nödvändigt i den globala konkurrensen. Kravet är nonsens. De som inte vill utbilda sig på grund av värnskatten har fel inställning till utbildning och om de avstår utbildning är det bara bra. Samhället bör undvika att släppa fram giriga personer till välbetalda platser där de bara tänker på att skaffa sig själva förmåner.

De som nu ihärdigt propagerar för lägre skatter för höginkomster borde istället intressera sig för dem med låga och de lägsta inkomsterna och kräva förbättringar för dem. Skattesänkningarna bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.

Levnadskostnaderna för en ensam förvärvsarbetande icke-pensionär är 2010 134 000 kr per år. Den som tjänar 15 000 kr per månad har efter skatt så att det går ungefär jämnt upp, dvs inget överskott i budgeten. Ensam som tjänar 60 000 kr per månad har sedan dessa levnadskostnader betalats ett överskott i hushållsbudgeten på 296 000 kr, som kan användas till bilar, resor, dyrare bostad, lyxartiklar mm.

Ensam som tjänar 11 000 kr per månad skulle kunna betala levnadskostnaderna, men måste betala skatt så att det blir ett underskott i hushållsbudgeten på cirka 25 000 kr, och borde begära socialbidrag till skatten, vilket naturligtvis inte går för sig. Han eller hon tjänar alltså till sin försörjning men måste sänka sin levnadsstandard cirka 20 % på grund av skatten.

Folkpartiets krav om att avskaffa värnskatten visar på synnerligen olämplig oförmåga. Ingen i riksdagen har de senaste 40 åren visat intresse för att på lämpligt sätt avväga skatterna efter levnadskostnaderna.

Levnadskostnader och inkomstskatter för ensamma och makar/sambor.

Skattereformen 1970 föregicks av många skatteutredningar. I en utredning stod att det inte gick att hitta ett belopp för levnadskostnader som kunde ligga till grund för skattefördelningar. Det var mycket dumt skrivet. Redan då fanns socialbidragsbelopp att utgå från. Nu är dessa belopp tydligare och grundar sig på konsumentverkets budgetar. Bostadskostnader är inte med i de beloppen utan bedöms från fall till fall. Emellertid finns statistik om svenska folkets bostadsstandard och statistik om bostadskostnader. En lägsta rimlig levnadskostnad kan beräknas från konsumentverkets budgetar och från statistik om hyror i hyreslägenheter i riket eftersom sådana lägenheter är de enda som är aktuella vid de lägsta inkomsterna. Det är tillräckligt många hyresboende för att det ska duga som grund. Statistiken för andra boendeformer ger skäl för att det är lämpligt. När det gäller bostadsstandard ger statistik och utrymmesnormer från Boverket skäl räkna med 2rok för ensam och 3rok för makar/sambor.

Enligt detta blir de lägsta rimliga levnadskostnaderna 2010 för förvärvsarbetande icke-pensionärer: ensam 134 000 kr och för makar/sambor 201 000. Makarnas belopp blir 150% av beloppet för ensam, och så har det varit sedan 1970. För pensionärer blir det något annorlunda.

Ett problem när man ska avväga inkomstskatterna vid de lägsta inkomsterna är att det per person är dyrare levnadskostnader för en ensam än för makar/sambor. Sambeskattningen togs bort i skattereformen 1970 och man kan inte få en lämplig skattefördelning genom att höja grundavdraget, eftersom det bör vara lika per person. Om man sätter grundavdraget så att ensamma får lämplig skatt får makar för låg skatt och sätter man grundavdraget så att makar får lämplig skatt får ensamma för hög skatt. Det är därför lämpligt att lösa det problemet med bostadsbidrag som kan formas så att man får en bättre fördelning

vid låga inkomster.

Som komplement till inkomstskattesystemet finns nu barnbidrag, flerbarnstillägg och bostadsbidrag för barnfamiljer som avses korrigera skattesystemets skevheter. För barnlösa ungdomar finns också bostadsbidrag och för barnlösa äldre låginkomster har funnits bostadsbidrag, som dock tagits bort. Det är skäl att återinföra bostadsbidrag för barnlösa äldre icke-pensionärer.

Det är möjligt beräkna levnadskostnader för barnfamiljer, men det är mer komplicerat och man måste då också ta med barn tillsynskostnader. Det är regeringens och riksdagens uppgift att följa barnkostnaderna och vartefter justera belopp för barnbidrag o d. Beräkningar för detta är inte med i det följande. Tillsynskostnaderna är relativt stora för småbarn, men kostnaderna för mat och kläder mm är då relativt låga. För mellanbarn är tillsynskostnaderna lägre och för de största barnen inga alls, men ju äldre barnen blir desto högre blir kostnaderna för mat och kläder etc. För några år sedan blev genomsnittskostnaden inklusive bostadskostnader omkring 30 000 kr per barn och år, Nu är de förmodligen större, men det finns inte tid att beräkna detta närmare. Partierna borde redovisa sådant men tycks sakna både förmåga och intresse för det.

I detta sammanhang är det lämpligt påpeka TV-avgiftens inverkan. Den är orättvis och missgynnar ensamma. Den bör avskaffas för hushållen och ersättas med en kollektivavgift för hushållen som betalas av riksdagen och som kan bindas till folkmängdens utveckling om riksdagen inte förmår fortsätta att avgöra hur mycket som ska läggas på TV. Avgiften är nu drygt 2000 kr per år och är en stor belastning vid låga inkomster. TV har en löjlig patrull som åker omkring och sjunger för sådana som betalar avgiften samtidigt som man påstår att SVT är fri television. Avskaffa snarast TV-avgiften som är att se som en skatt. De miljarder som behövs för det kan tas från de stora skattesänkningarna som nu förekommer eller på annat sätt.

Fastighetsskatter och förmögenhetsskatter.

Kd-ledaren Göran Hägglund gjorde en stor insats för att förbättra fastighetsbeskattningen. En stor del av befolkningen äger småhus och för dem har fastighetsskatten många år varit en pina. Skatten har byggt på fastighetstaxeringarna, som bygger på uppmätta marknadspriser för fastigheter i omvärlden. Skatterna har byggt på fiktiva inkomster på husen, inkomster som i verkligheten inte funnits. Husägarna har inte haft inkomster av husen som kunnat användas till fastighetsskatten.

Det gamla systemet har fått en bättre efterföljare. För reavinstskatten finns förmånliga regler om uppskov som kostar mycket pengar för staten, regler som kanske är alltför förmånliga.

De rödgröna tycks vilja återinföra delar av det gamla systemet, något som kan kosta dem förlusten i valet. De menar, att för taxeringsvärden över 6 miljoner ska utgå en extra skatt, något som redan väckt pro-tester. Östros har ställt i utsikt att gränsen ska höjas 2012, men om denna nya skatt ska införas, vilket är olämpligt, vore det bra för de rödgröna om gränsen blev högre från början. Denna eventuella skatt måste innehålla regler om maximibelopp för skatten på alla småhus, även fritidshus, och innehålla regler för bostadsbidrag som skyddar dem som bör få bostadsbidrag, både pensionärer och andra.

De rödgröna tycks också vilja återinföra förmögenhetsskatt, vilket är olämpligt. Om de håller fast vid det bör skatten innehålla regler om maximibelopp och innehålla regler för bostadsbidrag som skyddar dem som bör få bostadsbidrag.

Om de rödgröna håller fast vid den nya förmögenhetsskatten bör de noga redovisa inverkan på bostadsbidrag och fastighetsinnehav. Om det inte kommer acceptabla besked före valet kan man räkna med att de förlorar valet.

Den nya förmögenhetsskatten strider mot många års uppfattningar om att förmögenhetsskatten är skadlig för Sverige.

Pensionärer med låga inkomster.

Det nya systemet med garantipensioner ger det omöjligt att kontrollera om pensionerna som utbetalas är riktiga. Reglerna för bostadstilläggen är orimliga och bör ändras på flera punkter. Det gäller bland annat reglerna för hur kapitalförekomst ska påverka.

Det är den rödgröna opinionens skyldighet att tränga in i detta och ställa krav. Den största pensionärsorganisationen, PRO, Pensionärernas Riksorganisation, borde engagera sig för förbättringar, men gör det inte. Åtminstone två funktionärer i organisationen har fått medalj från regeringen (s), vad man kan förstå för dess medhjälp vid försämringar för pensionärerna.

I det följande finns i korthet litet mer detaljer om detta, men i tidigare dokument finns längre redogörelser, som kan nås med klickning.

Momsen.

Sänkningen av momsen på mat från 25 till 12% var ett misstag. En höjning till 25 % skulle ge staten kanske 18 miljarder kr, som skulle kunna användas på följande sätt: kanske cirka

Avskaffa TV-avgiften	7 miljarder kr
Avstå från att införa förmögenhetsskatt	4
Avstå från att öka fastighetsskatten (Justering av uppskov med reavinstskatter kan ge extra inkomster till staten.)	4
Införa bostadsbidrag för barnlösa icke-pensionärer, förbättra bostadstillägg och garantipension för pensionärer och förbättra kapitalhanteringen vid bostadsbidrag och bostadstillägg	3
Summa	18 miljarder kr

Sven Winnells hemsida lades in på Internet våren 1998 och har nu adressen <http://winnell.com>

Innehållet på hemsidan finns beskrivet i [Sven Winnell 080203+kompletteringar: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett forskningsarbete. Utredningar och deras innehåll. \(http://winnell.com/omr40zf.pdf\)](http://winnell.com/omr40zf.pdf)
Innehåller innehållsförteckningar till de senaste årens utredningar.

De senaste årens skattepolitik finns huvudsakligen i utredningar med beteckningarna [omr36-39h.pdf](http://winnell.com/omr36-39h.pdf) - [omr36-39z.pdf](http://winnell.com/omr36-39z.pdf) samt [omr36-39za-zd.pdf](http://winnell.com/omr36-39za-zd.pdf)

De senaste utredningarna:

[Sven Winnell 30 januari 2010: Planering, klimat och välfärdsfördelning. \(http://winnell.com/omr36-39za.pdf\)](http://winnell.com/omr36-39za.pdf)

[Sven Winnell 31 januari 2010: Statistikområden i Statistisk årsbok för Sverige 2010 och något om planering, hushållsekonomi och skatter o d. \(http://winnell.com/omr36-39zb.pdf\)](http://winnell.com/omr36-39zb.pdf)

[Sven Winnell 8 mars 2010 : Politik i början på 2010. Skolverkets förslag. Demonstration av klassifikationssystem för verksamheter. En fortsättning på 36-39za. \(http://winnell.com/omr36-39zc.pdf\)](http://winnell.com/omr36-39zc.pdf)

[Sven Winnell 10 april 2010 :En fortsättning på 36-39zc. Politik mm. Grundskolan. Universitet och Högskolor. \(http://winnell.com/omr36-39zd.pdf\)](http://winnell.com/omr36-39zd.pdf)

Innehållet i det följande har följande rubriker och är hämtat från

[Sven Winnell 090315+090319+ 6 juni 2010: Globaliseringsrådets skatteutredningar och andra utredningar om levnadskostnader, skatter, bidrag och välfärdsfördelning. \(http://winnell.com/omr36-39z.pdf\)](http://winnell.com/omr36-39z.pdf)

Denna har försetts med tillägg 6 juni 2010

- * Något om skatte- och bidragshistoria.
- * Mot en ny skattereform- globaliseringen och den svenska välfärden. Kjell-Olof Feldt Underlagsrapport nr 27 till Globaliseringsrådet Delar av utredningen.
- * Något om skatte- och bidragshistoria. Litet längre än den i början.
- * Strukturomvandlingar, arbetslöshet och ny politik.
- * Inkomststatistik från SCB
- * Konsumentverkets hushållsbudgetar: för 2010 +bostadskostnader mm. (Ny redovisning)
- * 2006. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn. Skatter och överskott i hushållsbudgetar.
- * 20010. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn. Skatter och överskott i hushållsbudgetar.
- * Inkomstskatterna för ensam förvärvsarbetande icke-pensionär med jobbskatteavdrag inkomståret 2010.
- * Hushållsekonomi och skatter 2006 och 2010.
- * Skatteförslag. Principförslag för inkomståret 2010. Med något om pensionärer.
- * I samband med småhus finns två sätt att bo.
- * TV-avgiften.
- * Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster. Förslag. Gäller alla åldrar. Ej pensionärer.
- * Förmögenhetsskatt och fastighetsskatt bör ej återinföras.

Tillägg 6 juni 2010 i omr36-39z.pdf

Skattesystemet måste uppmuntra till utbildning. Artikel i DN 5 juni 2010 av Jan Björklund partiledare Folkpartiet och Anna Ekström ordförande Sveriges akademikers centralorganisation, Saco”

Kommentar: se “Sven Winnell 6 juni 2010: Om skattesystem. “

De rödgrönas skatteväg hotar samhällsekonomin. Artikel i DN 27 maj 2010 av Sven-Olof Lodin professor i finansrätt.

Kommentar: Artikeln argumenterar för lägre marginalskatter på höga inkomster, det är olämpligt så länge de lägsta inkomsterna som nu har för höga skatter. Rödgröna förslag om fastighetsskatter och förmögenhetsskatter granskas och förkastas, vilket är bra.

Effektivare skattesystem ger staten 30 miljarder. Artikel i DN 31 maj 2010 av Peter Birch Sørensen. Professor i nationalekonomi vid Köpenhamns universitet.

Författaren skriver: ”Århundradets skattereform” – visar hur avvikelser skapat ett antal snedvridningar som medfört stora förluster i ekonomisk effektivitet. Jag föreslår därför en ny reform, där momsen bör vara densamma på alla varor och tjänster. Värnskatten bör avskaffas och den kommunala fastighetsavgiften, stämpelskatter och kapitalvinstskatten på eget boende ersätts med en ny fastighetsskatt på 1 procent. Även kapitalinkomst- och bolagsskatten bör sänkas till 25 procent. Detta påverkar människors beteenden och därmed indirekt statens inkomster, skriver Peter Birch Sørensen.

Kommentar: Att avskaffa värnskatten är olämpligt. Sänkningen av momsen på mat var ett misstag, kanske kan momssystemet förbättras. Förslagen om fastighetsskatter, kapitalskatter o d är på det hela taget olämpliga. Författaren har inte behandlat välfärdsfördelningen och frågan om skattefördelning med hänsyn till levnadskostnader och därför är hela utredningen inte acceptabel.

Swedish Tax Policy: Recent Trends and Future Challenges. Peter Birch Sørensen. Report to the Expert Group on Public Economics 2010:4 Ministry of Finance.

Förord och sammanfattning av utredningen.

Sven Winnell 6 juni 2010: Om skattesystem.

Utom delar som redan finns i <http://winnell.com/omr36-39z.pdf>

Något om skatte- och bidragshistoria.

Jag har noga följt riksdagens fördelningspolitik sedan 1964 och nästan varje år lämnat kommentarer och förslag.

Fram till den 20 april 1989 skrev jag 4920 sidor om skatte- och bidragssystem o d. Den 20 april 1989, som var SAPs hundraårsdag, började jag en ny serie som då började med sidan 1. Mina utredningar har vanligen gått till statsråd, i första hand statsministrar, finans- och skatte-, social-, och bostadsministrar, till ledarna för alla eller de största partierna inom eller utom regeringen, samt ibland till riksdagsutskott. Sedan jag börjat lägga in skatteutredningarna på min hemsida, <http://wimnell.com>, har den gamla sidnumreringen upphört. Sista sidnumret var 3557 den 8 april 2004.

Gunnar Sträng utfomade på egen hand, med sina närmaste medhjälpare, 1970 års skattereform. I reformen avskaffades, huvudsakligen, sambeskattningen, men Sträng lyckades inte göra en reform som tillgodosåg kravet på skatt efter förmåga vilket hade varit möjligt. Ett led i reformen var en hemmameskattereduktion, som till en del fyllde några krav om skatt efter förmåga. Denna skattereduktion smälte sedan bort med inflationen och togs så småningom bort helt. När den togs bort hade hushållsstrukturen förändrats så att det inte fanns många hemmafruar kvar.

I 1970 års skatterform fanns kvar den kapitalinkomstbeskattning som gjorde att det gick att tjäna stora pengar på ränteavdrag, eftersom skattelättnad av ränteavdrag följde förvärvsinkomstens marginalskatt. I 1982 års skatterform ändrades dessa avdrags effekter något. I 1990 års skattereform skildes kapitalinkomstskatten från skatt på andra inkomster, varigenom effekterna av ränteavdragen fick en bättre form.

I skattesystemet fanns mellan 1970 och 1990 mycket höga marginalskatter vid höga inkomster. Bostadsbidrag kunde utgå vid mycket höga inkomster i fall med många barn, och vid höga inkomster kunde summan av avtrappning och marginalskatt ligga nära 100 %. Hans Gustafsson var den bästa bostadsministern och på mitt förslag överförde han en del av bostadsbidragen till ej avtrappade flerbarnstillägg,

vilket i några fall minskade de annars otrevliga höga summamarginal-effekterna.

Hans Gustafsson införde också, efter påpekanden från mig, bostadsbidrag för barnlösa med låga inkomster, dels ett s k ungdomsbostadsbidrag, dels ett bidrag för äldre icke-pensionärer med låga inkomster. Det senare bidraget har i ovist nit tagits bort i samband med neddragningarna under 90-talet, men bör återinföras enligt mina förslag.

I de sista skälvande minuterna innan 1990 års skattereformproposition lades fast krävde LO och fick en förändring av grundavdraget på så sätt, att grundavdraget vid en viss låg inkomst ökades på med 25% (2004 20%) av ökande inkomst och sedan vid en viss inkomst litet över 100 000 sedan minskas med 10% av ökande inkomst. Detta gör, att en skatt längst ned på 32% minskades till 24% (2004 25,6%) i ett intervall och därefter ökas till 35,2% för att vid vissa höga inkomster gå ned till 32%, och över den s k brytpunkten öka till 52% och längst upp till 57%. (2009 bör man räkna med 33% kommunalskatt)

Skatteskalen före 1970 och i 1970 års skattereform bestod av många skikt med allt högre skattesatser. Det stora antalet skattesatser gjorde skattesystemet onödigt otrevligt och komplicerat. Många år föreslog jag förenklingar av skalan till tre skikt. Mina förslag har burit frukt. I 1990 års skattereform var det i princip två skikt (bortsett från det buckliga grundavdraget), I slutet på 90-talet har det blivit ett skikt till allra överst där den statliga skatten ökar till 25%. Den gamla skalan med många skikt är nu bortglömd.

Ett stort fel med det nuvarande skattesystemet är att det inte fördelar efter bärkraft. Enligt min mening har man ingen kraft att betala skatt förrän man har inkomster över det som behövs för att leva med en rimlig lägsta levnadsstandard.

Jag har mycket ägnat mig åt dem med låga inkomster, pensionärer och icke-pensionärer, eftersom politikerna intresserar sig så litet för dem. När det gäller icke-pensionärerna är barnlösa, isynnerhet ensamma, med låga inkomster missgynnade, för dem bör införas bostadsbidrag enligt mina förslag, som jag lämnat under många år. Jobbskatteavdraget är ett misstag som man måste göra något åt.

Mot en ny skattereform- globaliseringen och den svenska välfärden. Kjell-Olof Feldt

Underlagsrapport nr 27 till Globaliseringsrådet

“Förord

Några av ledorden i ”århundradets skattereform” 1991 var transparens, legitimitet och likformighet. Den härva av specialregler och undantag som då kännetecknade det svenska skattesystemet ersattes av ett enklare system och bredare skattebaser. Under de 18 år som gått sedan reformen har emellertid hundratals mindre justeringar på skatteområdet inneburit betydande avsteg från 1991 års grundprinciper. Skattesystemet har återigen börjat likna ett svåröverskådligt lapptäcke. Detta samtidigt som det i globaliseringens tid är extra viktigt att spelreglerna, där skattesystemet är en viktig del, är så stabila och transparenta som möjligt för att inte skapa osäkerhet hos individer och företag.

I rapporten *Mot en ny skattereform – globaliseringen och den svenska välfärden* analyseras behovet av en ny bred skattereform med utgångspunkt i en värld präglad av global konkurrens om marknader, investeringskapital och arbetskraft. Författaren förordar en bred översyn av det svenska skattesystemet i en parlamentarisk utredning. En tänkbar lösning finner han i den holländska boxmodellen som skulle kunna leda till en radikal förenkling av kapitalbeskattningen. Rapporten innehåller en rad utförliga förslag till reformer på skatteområdet som bl a omfattar arv, kapitaltillgångar och realisationsvinster, inklusive en reformering av den globalt orörliga fastighetsskatten. Vidare föreslås att värnskatten slopas för att återställa den högsta marginalskatten på inkomster till 50 procent samt att en enhetlig mervärdeskatt införs. Enligt författaren bör också arbetsgivaravgifterna sänkas, särskilt för mindre företag. Rapporten har författats av Kjell-Olof Feldt, f d finansminister (s). Författaren svarar helt och hållet för de analyser och rekommendationer som lämnas i rapporten.

Stockholm i januari 2009

Pontus Braunerhjelm

Huvudsekreterare i Globaliseringsrådet”

Mot en ny skattereform - globaliseringen och den svenska välfärden

Innehåll:

1. Rapportens utgångspunkter 7

1.1 Uppdraget 7

1.2 Skattepolitiken sedan 1991 – en överblick 8

1.3 Konsekvenser för skattesystemet 10

2. Finanspolitikens handlingsutrymme 13

2.1 Alltid mer – aldrig nog 13

2.2 De offentliga utgifterna – en blick framåt 13

2.3 Hållbar finanspolitik? 16

3. Skatt på kapital 21

3.1 Skatten på vinster 21

3.2 Beskattningen av kapitalinkomster 24

3.3 Förmögenhetsskatten 27

3.4 Fastighetsskatten 30

3.5 Den holländska ”boxmodellen” 35

4. Skatten på arbete 39

4.1 Jobbskatteavdraget och arbetsgivaravgifterna 39

4.2 Generella avgiftssänkningar? 43

4.3 Den statliga inkomstskatten 50

4.4 Småföretagsbeskattningen 57

5. Skatten på konsumtion 59

5.1. Mervärdeskatten 59

5.2 Punktskatterna 60

5.3 Differentierad moms? 62

5.4 Matmomsen 64

6. Sammanfattande slutsatser 66

7. Referenser 76

1. Rapportens utgångspunkter

1.1 Uppdraget

Min tolkning av det uppdrag jag fått av Globaliseringsrådet är att man vill ha svar på två frågor. **Finns det i en värld med global konkurrens om marknader, investeringskapital och (produktiv) arbetskraft behov av förändringar av den svenska skattepolitiken, som ökar möjligheterna att uppnå en uthållig ekonomisk tillväxt med hög sysselsättning och en socialt acceptabel fördelning av välstånd och välfärd?** Och om förändringar behövs, får de tillräcklig politisk uppslutning för att bestå på längre sikt?

Jag är medveten om att fråga nummer två ställer höga krav på reformer inom ett så eldfångt område som skattepolitiken. Men om syftet med skattereformer är att förstärka landets konkurrenskraft och förmåga att attrahera välståndsskapande resurser är tilltron till skattesystemets stabilitet och rättssäkerhet väl så viktig som skatteuttagets storlek och nivån för enskilda skattesatser.

Bakom denna hypotes ligger följande resonemang. Före avregleringarna handlade diskussionen om skatter och internationell konkurrenskraft framför allt om skatternas inverkan på de direkta produktionskostnaderna, i första hand industrins relativa löneläge. Numera är huvudintresset inriktat mot effekten på fördelningen av världens resurser i form av investeringskapital, forskning och produktutveckling, innovationer, kommersiell och teknisk kompetens, marknadsattraktiv talang osv. Intresseförskjutningen torde ha flera orsaker – dels marknadsstyrda valutakurser, dels att skatter sänkts för vissa politiskt

känsliga områden utsatta för utländsk konkurrens (elskatten för industrin, momsens för turistindustrin). Något förenklat uttryckt handlar det om skattesystemets internationella konkurrenskraft i kampen om ekonomiskt (och socialt) värdefulla tillgångar och i försvaret av internationellt rörliga skattebaser. De senare tenderar att bli fler i takt med den fortgående integrationen över nationsgränserna av näringsliv och marknader, inklusive arbetsmarknaden.

För att ett land ska kunna behålla och helst tillföra sig sådana tillgångar krävs att de människor, som fattar beslut om investeringar och etableringar liksom om inriktning av studier och yrkesliv, i rimlig grad litat på att de villkor som gäller vid beslutstillfället kommer att bestå även framgent. Eftersom åtskilliga av dessa villkor är behäftade med genuin osäkerhet – de styrs av exogena faktorer utom politisk kontroll – borde det vara desto viktigare att övriga villkor omges av så stor stabilitet och förutsägbarhet som möjligt.

Troligen är det lätt att frammana instämmanden i att det vore bra om vårt skattesystem hade sådana egenskaper. Man blir antagligen inte heller motsagd om man hävdar att skatternas syfte och konstruktion bör vara enkel att förstå och någorlunda accepterad av landets invånare. Det sistnämnda är i själva verket den viktigaste förutsättningen för systemets stabilitet. Samtidigt vore det naivt att tro att skatterna helt kan avföras från det politiska slagfältet. Skatteuttagets höjd och fördelning avspeglar de intressen och värderingar som dominerar politiken och de kan skifta över tiden. Men just av det skälet vore det önskvärt att de inslag i vårt skattesystem, som mest direkt påverkar Sveriges internationella position, får en långsiktigt hållbar utformning. Min uppfattning är att tiden är mogen för en ny skattereform, byggd på en bred parlamentarisk uppgörelse. Jag utvecklar skälen i denna rapport.

1.2 Skattepolitiken sedan 1991 – en överblick

I Sverige har försök gjorts att bygga ett skattesystem som består över tiden.¹ (1 Se Per Borgs underlagsPM “Historiska perspektiv på skattepolitikens framtida förutsättningar”.)

Det senaste är 1991 års skattereform, som behandlade såväl beskattningen av förvärvsinkomster som beskattningen av inkomster av kapital samt beskattningen av konsumtion. Det skedde i en blocköver-skridande överenskommelse mellan det regerande socialdemokratiska partiet och folkpartiet. Oenighet råder förvisso om hur stabila och förutsägbara skattevillkoren blev. Skatten på förvärvsinkomster har onekligen förändrats flera gånger, mest kännbart genom höjningen av den statliga inkomstskatten 1995 och sedan genom införandet av det s.k. jobbskatteavdraget 2007. Däremot har den enhetliga skatten på kapitalinkomster (räntor och aktieutdelningar) i huvudsak inte rörts medan skatten på bolagsvinster sänkts i två omgångar från 30 till 26,3 procent.

De största förändringarna har emellertid skett inom konsumtionsbeskattningen, där den enhetliga mervärdeskatten (25 procent) på en rad områden ersatts av (lägre) skattesatser. Sedan regeringsskiftet 2006 har även arbetsgivaravgiften differentierats utifrån de anställdas ålder och arbetsmarknadshistoria. Dessutom subventioneras vissa slag av tjänstekonsumtion genom skatteåterbäring för inköp av det som getts namnet hushållsnära tjänster.

Inom tillgångsbeskattningen har viktiga förändringar ägt rum. Beskattningen av arv och därmed också av gåvor upphörde 2005. Förmögenhetsbeskattningen slopades 2007. Och den särskilda beskattningen av fast egendom proportionellt mot taxeringsvärdet, fastighetsskatten,

sänktes först i ett par omgångar för att 2008 ersättas av en enhetlig, i kronor bestämd kommunal avgift. En grov sammanfattning av vad som hänt på skatteområdet sedan 1991 skulle kunna vara att skatten på förvärvsinkomster sänkts utom för inkomster över den s.k. övre brytpunkten (från och med 2009 motsvarande en månadsinkomst på cirka 42 000 kr) där den höjts, att skatten på konsumtion sänkts, i vissa fall kraftigt, och att av tillgångsskatterna nu bara återstår fastighetsavgiften. De enda skatter som kännbart höjts är skatten på energiförbrukning, det gäller såväl elektricitet som fossila bränslen.

Att entydigt ange vad dessa förändringar betytt för det samlade skatteuttaget låter sig knappast göras. Det går att visa att skatternas andel av BNP nu är cirka 46 procent medan den under rätt många år låg kring 50 procent. Men en del av nedgången beror på att BNP har stigit ganska kraftigt sedan 2002. Ett annat sätt är att jämföra dagens skatteuttag i absoluta tal med vad det skulle ha varit om skatteandelen av BNP legat kvar vid 50 procent. Med detta räknesätt är skatteuttaget drygt 120 miljarder kr lägre.

1.3 Konsekvenser för skattesystemet

En för rapportens syfte mer relevant fråga är måhända i vilken utsträckning de senaste femton årens skatteförändringar uttryckligen motiverats med att de skulle leda till förbättringar av den svenska ekonomins internationella konkurrenskraft. Såvitt jag kunnat utröna har det bara skett i två fall, där riksdagens partier varit i stort sett ense: sänkningen av bolagsskatten och reduceringen av mervärdeskatten (momsen) för delar av turistnäringen. Slopandet av arvs- och gåvoskatten kunde ha motiverats på samma sätt. Men det motiv som angavs var att den dåvarande socialdemokratiska regeringen ville underlätta generationsskiften i familjeföretag, något som mig veterligt inte föran-

ledde några protester från borgerligt håll. (Vissa uppmärksammade utflyttningar av huvudägarna till stora familjeföretag borde dock ha spelat en roll.) Däremot är det alldeles klart att upphävandet av förmögenhetsskatten delvis motiverades av den internationella skattekonkurrensen, ett skäl som socialdemokraterna dock inte godtog. Några liknande argument för de kraftiga sänkningarna av inkomstskatten och differentieringen av arbetsgivaravgifterna har jag inte kunnat hitta, annat än (det alls icke betydelselösa) att åtgärderna ifråga skulle verka dämpande på löneutvecklingen via ett ökat utbud av arbetskraft.

Om det är svårt att hitta någon linje i de senaste årens skattepolitik, som kan besvara Globaliseringsrådets fråga, är det däremot lätt att se en annan konsekvens av betydelse för vår frågeställning. Den är att det svenska skattesystemet blivit både mer svåröverskådligt (eller mindre transparent) och mer instabilt. För den minskade transparensen svarar framför allt jobbskatteavdraget, differentieringen av moms och arbetsgivaravgifter samt skattebidraget för hushållsnära tjänster. Ett inslag i skattereformen - den kraftiga sänkningen av skatten på kapitalinkomster - tvingade dessutom fram ett mycket komplicerat system för beskattning av icke marknadsnoterade aktiebolag (s.k. fåmansföretag för att förhindra att i företaget verksamma ägare förvandlade sin arbetsinkomst till kapitalinkomst. Lagen har sedan ändrats iflera omgångar och utrymmet för dylika förvandlingar har ökat, men komplexiteten består.

Att stabiliteten minskat beror framför allt på att de flesta skatteförändringarna genomförts av det ena politiska blocket i strid med det andra. Visserligen har båda sidor sagt sig godta vissa åtgärder de först kraftigt kritiserat – exempel är för de borgerliga det som återstår av den s.k. värnskatten, och för socialdemokraterna jobbskatteavdragets

två första steg samt fastighetsavgiften. Men dessa eftergifter gäller bara tills vidare. Störst osäkerhet gäller för närvarande förmögenhetsskatten som socialdemokraterna säger sig vilja återinföra. Det som skapar den största oron för skattesystemets framtida stabilitet är emellertid att det måste ifrågasättas om de offentliga utgifterna kan finansieras med det skatteuttag som nu etablerats, särskilt när den största skattebasen, inkomsterna av förvärvsarbete, börjar eroderas av den demografiska utvecklingen.

Ett tillräckligt uttömmande svar på Globaliseringsrådets fråga är därför inte enbart hur dagens skattesystem ytterligare ska anpassas till villkoren i den internationella skattekonkurrensen, utan också hur det ska byggas så att det kan leverera tillräckligt med offentliga intäkter utan att skada den svenska ekonomins förmåga att hävda sig i en global miljö med hård konkurrens om värdefulla resurser.

Jämfört med de politiska förutsättningar som rådde under arbetet med 1991 års skattereform har utsikterna för större samsyn faktiskt ökat, trots den oenighet som rått om flertalet skatteförändringar sedan reformens tillkomst. De föreställningar som på borgerligt håll rådde om att det offentliga utgiftstrycket snabbt och smärtfritt kunde sänkas har ersatts av en mer realistisk uppfattning om styrkan i de krafter som pressar utgifterna uppåt. Båda sidor av det politiska fältet visar insikt om det problematiska i från omvärlden starkt avvikande skattesatser på rörliga skattebaser och socialdemokratiska politiker väjer numera inte för att påtala stora margineffekters skadliga inverkan på människors ekonomiska beteende. Det kan också vara värt att påminna om att den socialdemokratiske finansministern före valet 2006 talade om behovet av en ny, genomgripande skattereform med brett parlamentariskt stöd, även om syftet med reformen aldrig klarlades. Tyvärr fångade den tillträdande borgerliga regeringen inte upp den bollen.

2. Finanspolitikens handlingsutrymme

2.1 Alltid mer – aldrig nog

Författaren och journalisten Anders Isaksson har publicerat en bok med titeln ”Alltid mer – aldrig nog”. Hans tes är att staten alltid kan göra mer – det finns inget naturligt tak för de offentliga utgifterna. Ändå blir de aldrig nog för att tillfredsställa människors behov och de politiska partiernas ambitioner. Både före och efter tillkomsten av hans bok har ett otal studier bekräftat att den moderna, demokratiska välfärdsstatens historia handlat om dess mer eller mindre obrutna expansion. Enligt OECD:s beräkningar har de offentliga utgifternas andel av medlemsländernas BNP de senaste 20 åren varit cirka 40 procent (något större i mitten av 1990-talet). De har således ganska troget följt den ekonomiska tillväxten. Den svenska utvecklingen avviker i viss mån genom att utgiftsandelen successivt fallit från nivån 60 procent (sedan den under 1990-talets krisår klivit över 65 procent). Enligt den senaste noteringen för 2007 är andelen drygt 50 procent. Relativt god BNP-tillväxt (högre än OECD-genomsnittet), stagnerande offentlig konsumtion och minskade transfereringar till hushållen (lägre arbetslöshet och sjukfrånvaro) torde vara huvudförklaringen.

2.2 De offentliga utgifterna – en blick framåt

Tidsperspektivet för min diskussion av framtidens offentliga utgifter och skatter är ungefär 20 år, dvs. fram till 2030. Huvudskälet för att denna period valts är att det är under den som nästa stora demografiska förändring inträffar. Antalet personer över 65 beräknas öka med cirka 700 000 medan antalet i åldern 20-64 väntas öka med cirka 100 000 fram till år 2015 för att sedan stagnera. (Noteras bör att antalet inrikes

födda i denna åldersgrupp minskar med cirka 200 000 fram till år 2030). Av stor betydelse är också att medellivslängden väntas öka, framför allt till följd av att antalet levnadsår efter 65 fortsätter att växa; antalet mycket gamla ökar således påtagligt. Ett annat skäl är att perioden täcker en väsentlig del av det perspektiv regeringen anlägger för sin redovisning av förutsättningarna för de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet, framför allt hanteringen av överskottsmålet. Ett tredje skäl är att den skattereform jag har i tankarna är av strukturell karaktär, kan kräva långtgående politiska kompromisser och därför kommer att ta tid att genomföra.

I de försök som gjorts att analysera den framtida utvecklingen för Sveriges offentliga utgifter sammanfaller slutsatserna rätt väl. En faktor kommer att knyta utgifternas tillväxt nära till den totala tillväxten av ekonomin utan att några nya, utgiftskrävande reformer genomförs. Det följer av det historiskt etablerade faktum att lönerna för offentligt anställda följer den allmänna löneutvecklingen. (Vissa bedömare, inte bara representerande fackliga intressen, hävdar att lönerna måste stiga snabbare än så, i varje fall för vissa personalkategorier, om offentliga tjänster ska kunna produceras med tillräcklig kvalitet). Åt samma håll drar utgifterna i transfereringssystemen eftersom förmånerna, i många fall med automatik eller också via diskretionära beslut, anpassas till inkomstutvecklingen. De offentliga utgifternas andel av BNP hålls alltså uppe.

Den demografiska utvecklingen får konsekvenser för den offentliga sektorns pensionskostnader och för utgifterna för sjukvård och äldreomsorg. Hur stora de blir beror givetvis (med undantag för pensionskostnaderna) på i vilken utsträckning de ökade behoven tillgodoses med vård- och omsorgsinsatser. Men om det sker fullt ut, enligt föreliggande bedömningar av behoven, kommer det att höja den offentliga

utgiftsandelen av BNP från nuvarande nivå med flera procentenheter under den angivna perioden.

Historiskt sett har efterfrågan på s.k. välfärdstjänster vuxit i en viss proportion till uppgången av befolkningens inkomster. Om man antar att detta samband består även framgent och lägger till något som av många anses ofrånkomligt, nämligen växande krav på tillgänglighet och individuell valfrihet samt utvidgad social trygghet, förebådar man en ny period av volymtillväxt för den offentliga sektorn. Dåvarande Svenska Kommunförbundets finanssektion publicerade år 2002 en analys av tänkbara alternativ för den långsiktiga efterfrågan på välfärdstjänster i en samhällsekonomi som växer. ("Kommunala framtider – en långtidsutredning om behov och resurser till år 2050") Huvudslutsatsen är att denna efterfrågan kommer att öka, till en del på grund av den demografiska utvecklingen men till en större del därför att uppgången av privat välstånd kommer att leda till större krav på offentlig välfärd: en mer utvecklad barnomsorg, längre och bättre utbildning, högre kvalitet i det offentliga tjänsteutbudet över huvud taget. Slutsatsen bestyrks av den historiska utvecklingen, sådan den skildras i en skrift utgiven år 2008 av Sektionen för ekonomisk analys vid Sveriges Kommuner och Landsting. ("Välfärdsmysteriet? Kommunsektorns utveckling 1980- 2005"). Mellan dessa år ökade kommunernas och landstingens kostnader för välfärdstjänster – utbildning, omsorg av barn, handikappade och äldre samt hälso- och sjukvård – med 42 procent. Men endast 12 procent var direkt orsakade av demografiska förändringar (ökat antal barn, handikappade och äldre).

Det finns andra utgiftsposter som hittills inte utsatts för närmare granskning. En är vad det skulle kosta staten att genomföra den omläggning av Sveriges produktion och förbrukning av energi som krävs för att de nu uppsatta målen för koldioxidutsläppen ska uppnås. Ingen

vet idag svaret. Men även den notan måste så småningom skrivas ut. En annan är vad som händer när den ökade medellivslängden – att allt fler lever allt längre – slår igenom i nedräkning av inkomstpensionerna i det nya pensionssystemet. Enligt existerande prognoser kommer denna del av pensionen (vid en långsiktig årlig uppgång av reallönerna med 2 procent) år 2020 att uppgå till knappt 50 procent av genomsnittslönen och 2030 vara cirka 40 procent. Visserligen kan avtals- och premiepensioner ge ett tillräckligt utfall för den enskilde pensionären. Men om det inte inträffar är det åtminstone en öppen fråga huruvida det politiska systemet kan motstå krav på statliga insatser för att hålla uppe pensionsnivåerna.

2.3 Hållbar finanspolitik?

Regeringen anger i budgetpropositionen för 2009 att finanspolitiken med oförändrad skattekvot är långsiktigt hållbar fram till mitten av 2000-talet under förutsättning att den offentliga sektorns finansiella överskott de närmaste tio åren är så stort att bruttoskulden kunnat amorteras ner till en mycket låg nivå år 2020. (Överskottet 2009 beräknas bli 1,1 procent och öka till 2,5 procent år 2011). Då kan överskottsmålet överges och den offentliga sektorns sparande blir negativt. Skuldsättningen ökar alltså igen och fortsätter under lång tid men enligt propositionen tydligen utan destabiliserande effekter på samhällsekonomin. Ett sådant antagande ter sig emellertid mindre realistiskt, särskilt i ljuset av den senaste tidens händelser.

.....

Mot denna bakgrund syftar min diskussion av innehållet i en ny skattereform till att säkerställa utvecklingen av de viktigaste underlagen för ett skatteuttag. Ett skatteuttag som är långsiktigt hållbart i den meningen att det inte överstiger dagens nivå samtidigt som de för landets konkurrens- och attraktionskraft mest skadliga skatterna kan sänkas.

Några korta kommentarer till Kjell-Olof Feldts rapport.

Kjell-Olof Feldt skriver i början: “ **Finns det i en värld med global konkurrens om marknader, investeringskapital och (produktiv) arbetskraft behov av förändringar av den svenska skattepolitiken, som ökar möjligheterna att uppnå en uthållig ekonomisk tillväxt med hög sysselsättning och en socialt acceptabel fördelning av välstånd och välfärd? “**

Men han behandlar i rapporten knappast frågan om acceptabel fördelning av välstånd och välfärd. Han skriver:” **Mot denna bakgrund syftar min diskussion av innehållet i en ny skattereform till att säkerställa utvecklingen av de viktigaste underlagen för ett skatteuttag. Ett skatteuttag som är långsiktigt hållbart i den meningen att det inte överstiger dagens nivå samtidigt som de för landets konkurrens- och attraktionskraft mest skadliga skatterna kan sänkas.**

Skatteystemet angår två kategorier: hushållen och företagen. Han ägnar sig huvudsakligen åt företagen, men man bör observera, att i angelägenhetsgrad kommer hushållen först. Företagen är medel för att tillfredsställa hushållens behov. Hushållen har att se till att de har drägliga levnadsförhållanden. Skatterna är medel att utjämna skevheter som gör att levnadsförhållandena av olika skäl varierar för mycket.

De flesta ledamöterna i globaliseringsrådet kommer från organisationer och institutioner där intresset för företagen väger över intresset för hushållens levnadsförhållanden och fördelningen av resurser mellan hushållen.

I Globaliseringsrådets beskrivning av problemen finns inte mycket om hushållens problem, det är företagen som står i centrum: “Globalisering syftar i vid mening på handel, gränsöverskridande investeringar och kapitalflöden samt utbyte av information och teknologi mellan länder. Även mjukare begrepp såsom kultur, miljö, attityder och livs-åskådning kan omfattas av begreppet globalisering. Globaliseringen har framför allt möjliggjorts av minskade kommunikations- och transaktionskostnader till följd av teknologiska framsteg och politiska beslut. Det är ingen ny företeelse men den kraftiga minskningen av dessa kostnader de senaste decennierna har lett till en dramatisk ökning av globala transaktioner samt att allt fler länder deltar i den globala ekonomin. Globaliseringen har således intensifierats och vanligtvis är det denna intensifieringsfas som avses med begreppet.”

Kjell-Olof Feldt tycks ha anpassat sig till Globaliseringsrådets inriktning mot företagsproblem och hoppat över frågor om välfärdsfördelning. Globaliseringsrådet är inte rätt forum för en diskussion av skattesystemet alla problemokråden.

När det gäller välfärdsfördelning kompletteras skattesystemet av system för bidrag o d av olika slag. Nära anknytning till skattesystemet har barnbidrag och bostadsbidrag o d, som medverkar till att utjämna skevheter. Bostadsbidragen är anpassade till skattesystemet med hänsyn till inkomster och avtrappas t ex för barnfamiljer med 20% av inkomster över vissa nivåer. Unga utan barn kan få vissa små bostadsbidrag som avtrappas med en tredjedel av inkomster över vissa nivåer. Barnbidragen avtrappas inte, men förslag om det har funnits. Pensionärer kan få tillägg till pensionen och bostadstillägg och reglerna är sådana att marginaleffekten av skatt och tillägg kan gå upp till 97% av en ökad pension.

Bostadsbidragen skulle behöva kompletteras med ett bostadsbidrag för barnlösa icke-pensionärer. Sådan bidrag har funnits men i ovist nit avskaffats.

Det s k jobbvdraget som kom första gången för inkomståret 2007 innebär stora förändringar i skattesystemet och ändrar välfärdsfördelningen så att klyftorna ökar, vilket inte är bra. Reglerna för jobbvdraget är mycket krångliga.

Det nuvarande skattesystemet (inkomstår 2009) har som värsta fel att att de med låga inkomster inte har pengar till en dräglig försörjning medan de med höga inkomster har stora överskott i sina hushållsbudgetar. Denna skevhet har blivit större med jobbskatteavdragen.

Men även utan jobbvdragen är fördelningen skev, de med låga inkomster får betala för höga skatter. Att sänka skatterna för alla med låga inkomster blir för dyrt för de offentliga kassorna. Makar och sambor har betydligt lägre hushållskostnader per person än ensamma. Att sänka skatterna vid låga inkomster för alla skulle innebära att makar och sambor fick för stora skattelättnader. Receptet är, att ett på lämpligt sätt utformat bostadsbidrag för barnlösa icke-pensionärer kan bidra till en bättre fördelning av välfärden.

TV-avgiften är en skatt som drabbar ensamhushåll hårdare än hushåll med fler personer. Det är lämpligt att ersätta den med en kollektivavgift för hushållen betald av riksdagen.

Pensionärernas förhållanden vid låga pensioner innehåller många skevheter som bör rättas till.

Den kommunala utdebiteringen inkomstår 2009 är i genomsnitt 33% (inkl. kyrkoskatt och begravningsavgift). I ett långt inkomstintervall över de lägsta inkomsterna där de flesta förvärvsarbetande icke-pensionärer finns trappas grundavdraget av med 10% av stigande inkomst. Det betyder att i detta långa intervall blir marginals-katten 36,3%. Med avtrappning av bostadsbidrag för barnfamiljer blir marginaleffekten 56,3%. För barnlösa med inkomster i intervallet för den s k värnskatten är marginals-katten $33+25=58\%$, vilket är nästan samma som för barfamiljerna. Kjell-Olof Feldt tycker att värnskatten ska bort, men med hänsyn till behovet av skattelättnader vid låga inkomster är det för lång tid olämpligt. Observera de extremt höga marginaleffekterna som pensionärer kan ha.

Förmögenhets- och fastighetsskatterna.

Socialdemokraterna avskaffade arvs- och gåvoskatterna. Den borgerliga alliansen har avskaffat förmögenhetsskatten. I många år har det hos många förståsigåpåare varit klart att förmögenhetsskatten är olämplig och till och med den mest skadliga skatten, och att den borde avskaffas, vilket alltså med viss fördröjning skett.

Socialdemokraterna i opposition har förslag om att återinföra förmögenhetsskatten, vilket är synnerligen anmärkningsvärt. Deras kompanjoner i miljöpartiet är emot det men har inte bestämt sig definitivt. Vänsterpartiet är för återinförande.

I TV24 var det den 2 mars 09 kl 20-22 ett "Storforum" om företagsklimatet i Sverige, lett av Erik Fichtelius. Något dussin företrädare för företagsklimat var samlade. Där fanns bl a Sven-Olof Lodin och Stefan Fölster. Nästan alla var på det klara med att förmögenhets-

skatten inte bör återinföras, men en ensam socialdemokrat propagerade för det. Sven-Olof Lodin menade att företagsbeskattningen är mycket enklare i Sverige än utomlands och nämnde, att alla f d svenska finansministrar är för att inte ha förmögenhetskatt. Han menade också, att reglerna för hur företagare får ta ut pengar från företaget i form av kapitalinkomst med lägre skattesats än för uttag som lön är generösa (och inte behöver bli förmånligare för företagarna)

För övrigt menades, att företagande inte bara är en fråga om att tjäna pengar, det kan också gälla att man vill genomföra en idé mm. Fölster menade bl a att företagsklimat inte bara är en fråga om skatter, han menade att det finns regler som är olyckliga, t ex att företagare ska betala in moms till staten innan de fått in pengarna.

Det talades mycket om arbetsgivaravgifterna och att företagarna lider av dem. Men avgifterna kommer väl till genom de anställdas arbete. Arbetsgivarna organiserar arbetet, men de anställda utför arbetena. Frågan om arbetsgivaravgifterna är en fråga om förhållandet mellan anställda och företagare, mellan löntagarorganisationer och arbetsgivarorganisationer. Under alla förhållanden måste en del skatter och avgifter tas ut från företagarna och deras anställda. Hur det sker har varierat under åren. De s k sociala avgifterna betalas nu direkt från arbetsgivarna, vilket är en bra ordning som gör det enklare för löntagarna.

Svenskt Näringsliv har hållit ett rundabordssamtal om skatter. I deras brev på Internet den 2 mars nämns att de fått en skur av skatteförslag och skriver:

“ – Skattefrågor är en väldigt viktig ingrediens för företagandet. De stora skattesystemen har stor påverkan på möjligheten att driva företag, säger **Kenneth Krantz**, regionchef Svenskt Näringsliv.

Fyra riksdagspolitiker och sex företagare träffades i Svenskt Näringslivs lokaler i Göteborg. Rundabordssamtalen var en del av Svenskt Näringslivs Skattekommissions arbete.

Tanken är att kommissionen, efter sommaren, ska komma med förslag om hur framtidens skatter ska se ut för att stärka svenska företags konkurrenskraft.

Samtalet inleddes med att företagarna fick ta upp sina hjärtefrågor på skatteområdet. Flera frågor handlade om orättvisor. Bland annat att restauranger betalar 25 procent moms när gästen sitter kvar, men 12 procent om de säljer maten över disk.

– Det missgynnar service, sa **Gunnar Larsson**, Carles Matsalar. Han tog också upp representationsavdraget, som ju har en beloppsgräns.

– Ingen skulle ifrågasätta beloppet om jag sätter in annonser. Varför ha en beloppsbegränsning vid representation? Varför göra skillnad mellan olika kostnader?

Carl Bennet, från Elanders och ledamot i Skattekommissionen, gav honom sitt stöd.

– Det här är en möjlighet. De nya jobben kommer i tjänstesektorn. Då får inte skatter belasta dem. Tjänstesektorn handlar om förädling. Se inte svårigheterna, utan fördelarna. Vi måste skapa nya jobb.

Även **Bo Karlberg**, Lund & Valentin arkitektur och design, pekade på orättvisor. Hans bransch är i behov av att på ett smidigt sätt kunna handla med aktier i det egna bolaget, eftersom delägarskap är en faktor för att kunna behålla viktig kompetens i kunskapsföretag.

– Börsbolag får köpa och sälja aktier. Det får inte vi. För kunskapsföretag är delat ägande mycket viktigt.

Christer Hasslebäck, Welltec, ansåg att det är viktigt att öppna för enmansföretagare att börja anställa. – Om man hade tagit bort arbetsgivaravgiften på den först anställde, det kunde gälla för alla

företag. Men tänk vad det hade gjort för ett litet företag. Han tryckte också på vikten av att få in riskkapital lättare.

– Man kunde ha ett riskkapitalavdrag. Om Carl Bennet eller någon annan satsar 100 000 kronor ska han kunna dra det i deklARATIONEN.

När han realiserar pengarna så betalar han skatt på pengarna.

Mest diskussion blev det kring den borttagna förmögenhetsskatten. Det kapital som nu finns på utländska bankkonton har inte börja komma tillbaka, trots att förmögenhetsskatten inte finns kvar.

Sture Branmark, Herrljunga Cider, menade att det till viss del beror på att kapitalbeskattningen är högre i Sverige. Om den sänktes radikalt skulle kapital komma tillbaka till landet, kapital som kunde beskattas.

Carl Bennet pekade på risken att förmögenhetsskatten kan komma tillbaka om det blir en annan regering vid nästa val som anledning till att pengarna är kvar i utlandet.

– I nuvarande struktur får vi inte hem pengar som finns utomlands, det måste till blocköverskridande beslut om förmögenhetsskatten, sa han.

Vad tog då politikerna med sig från samtalen?

Birgitta Eriksson (s):

– Jag tar med mig att vi har många gemensamma värderingar när det gäller företagande. Vi behöver fler ägare och fler som driver företag. Jag tycker att vi sätter oss ner och ser över skattesystemet, partiöverskridande, så att det håller över tid.

Lars Tysklind (fp):

– Vi har bra system för stora och medelstora företag, men inte för de små. Alla är medvetna om det. **Det ska inte bli något införande av förmögenhetsskatten och så bör vi titta på småföretagen.**

Hans Olsson (s):

– Jag tycker att vi lever i en av de bästa av världar. Jag tar till mig

det här med riskkapitalavdrag.

Lars Johansson (s):

– Positivt med Svenskt Näringslivs arbete med Skattekommissionen. Fler plantor måste gro och växa. Nu är det 20 år sedan skattereformen. Vi behöver göra en översyn av hela skattesystemet.”

Kjell-Olof Feldt har förespråkat att det inte bör finnas någon förmögenhetsskatt, men i sin rapport nu skriver han försiktigtvis i avsnitt 3.3: “Min slutsats är att det inte är möjligt att återinföra förmögenhetsskatten utan en ingående analys och utredning av konsekvenserna av skattens utformning och syfte.”

I kapitel 6 skriver han dock:

“De svåraste problemen på kapitalbeskattningens område är emellertid av annat slag. Sedan förmögenhetsskatten avskaffades 2007 har det största oppositionspartiet utfäst sig att återinföra den om valet 2010 leder till ett regeringsskifte. Denna ”återställare” kan visa sig vara svår att genomföra men löftets existens räcker för att hålla kvar osäkerheten om kapitalbeskattningens framtid och hämmar beslut om både återhämtning av kapital från utlandet och investeringar. En politisk strid om förmögenhetsskatten gynnar inte Sveriges attraktionskraft som plats för långsiktiga kapitalplaceringar.”

Det är inte troligt att den borgerliga regeringen återinför en förmögenhetsskatt. Om socialdemokraterna i valet nästa år driver krav om förmögenhetsskatt kommer de förmodligen att förlora valet. Mot bakgrunden av de stora kapitalförlusterna som skattebetalarna fått under finanskrisen verkar det besynnerligt att återinföra förmögenhetsskatten. Det räcker med att ta skatt på verklig avkastning.

Kjell-Olof Feldt diskuterar fastighetsskatten isynnerhet på småhus.

Den gamla fastighetsskatten på småhusen var vansinnigt konstruerad. Den räknade med att fastigheterna gav inkomster som i själva verket inte existerade. De som inte hade stora inkomster hade svårt att betala skatten. Den borgerliga alliansen ändrade så det vansinniga togs bort.

I kapitel 6 diskuterar Kjell-Olof Feldt mer om kapitalsskatter: "En tänkbar lösning på dessa problem är vad som här kallats den holländska boxmodellen..... Samtidigt strider modellens huvudidé, schablonbeskattning av tillgångars värde (antingen de realiseras eller ej) mot vedertagna uppfattningar om att inkomster och vinster ska uppstå innan de beskattas." D v s man får betala skatt på inkomster man inte har, vilket varit den stora plågan i den gamla fastighetsskatten. Boxmodellen är inget för svenska folket som nu kommit ifrån de gamla reglerna att betala skatt på inkomster som inte finns.

Socialdemokraterna vill återinföra fastighetsskatten. Om de driver det i valet kommer de sannolikt förlora valet. Förhoppningsvis kommer de borgerliga inte att fördärva det nya systemet, som i hög grad ökat tryggheten för småhusägarna, och de är många, miljontals.

Regeringen och oppositionen.

Det mesta den borgerliga alliansregeringen gjort har vidgat välståndsklyftorna och är därmed inte bra. Men den har gjort två bra saker: tagit bort förmögenhetsskatten och förbättrat fastighetsskatten. Den sölade med att ta bort förmögenhetsskatten men nu är det gjort. Den var orättvis och skadlig för företagssamheten isynnerhet med hänsyn till konkurrensen med utlandet - skadlig för Sverige.

Förmögenhetsskatten lever dock kvar i systemen för bostadsbidrag där förmögenheter fortfarande påverkar avtrappningarna på sätt som är ett slags förmögenhetsskatt. Denna form av förmögenhetsskatt bör också tas bort, och det är viktigt eftersom den drabbar de sämst ställda.

Den gamla fastighetsskatten var en plåga för dem med låga inkomster. För dem med goda inkomster spelade den inte någon stor roll de hade råd att betala.

I den röd-gröna oppositionen s+v+mp har socialdemokraterna cirka 75% av mandaten och borde ha motsvarande inflytande över oppositionspolitiken. De röd-gröna har samarbetat många år i den socialdemokratiske regeringen som föll 2006. Vänsterpartiet har länge varit stöd för socialdemokraterna, de har samma ursprung i arbetarklassen. Miljöpartiet är en tämligen ny fågel i politiken, med grumligt ursprung. Det har tendenser åt höger, men har funnit att de kan bli mäktiga i samarbete med socialdemokraterna. Under sitt samarbete har de tre partierna inte lyckats göra något åt de oförmånliga reglerna för de lägsta inkomsterna. De har retorik och ambitioner som ömmar för låga inkomster o d, men har inte den fantasi och skicklighet som behövs för att åstadkomma goda resultat.

När de nu är i opposition tycks de inte riktigt veta vad de bör göra och tar istället alla tillfällen att demonstrativt gå tvärsamt mot regeringen. Tar regeringen bort förmögenhetsskatten ska de återföra den. Minskar regeringen de olyckliga skatterna på fastigheter ska de återinföra det gamla. Tar regeringen bort förbudet att bygga kärnkraftverk ska de ha det kvar. De borde angripa problemen med välfärdsfördelningen.

Ett stort problem nu är jobbvdraget, men oppositionen ligger lågt i den frågan och har inga kraftfulla förslag om vad som bör göras.

Moderaterna kallar sig ett nytt arbetarparti, men alliansregeringen är klart högerorienterat och kan aldrig bli något slags arbetarparti, för det krävs traditioner från den gamla arbetarkassen och det har inte moderaterna. Alliansregeringen har försämrat sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna o d (och vidgar klassklyftorna genom privatiseringar o d), visat förakt för de svaga och förbättrat för de välbärgade. Och de påstår att de förbättrat främst för låg- och medelinkomster medan de i själva verket förbättrat för de höga inkomsterna. Trots oklarheterna i oppositionens politik väger förtroendet för dem än så länge över förtroendet för regeringen. Men om oppositionen inte sköter sina kort kommer den att förlora och alliansens politik kan då tänkas gå ännu längre åt höger med ännu större välförändringar, vilket inte är bra.

Jobbskatteavdraget.

Kjell-Olof Feldt behandlar skatten på arbete i kapitel 4 och skriver bl a: "Det är en skattereduktion som bara kan räknas fram i efterhand, när inkomsten taxeras av skattemyndigheten. Denna konstruktion har valts för att skattesänkningen procentuellt ska bli störst för "låga och medelhöga" inkomster."

Effekten skulle dock öka och utsträckas till fler grupper om jobbskatteavdraget från att vara en skattereduktion görs om till ett mot inkomsten procentuellt avdrag som minskade den beskattningsbara inkomsten.....

Genom sin storlek (värdesäkrad mot inflationen via prisbasbeloppet) blockerar den andra skattereformer som bättre motsvarar Globaliseringsrådets intresse av att bevara och förstärka den svenska ekonomins konkurrens- och attraktionskraft.....

Som framgått av det föregående sätter regeringen sitt hopp till jobbskatteavdraget och hävdar att det minskat "utanförskapet" med 70 000 personer sedan 2006 genom att fler sökt sig till arbetsmarknaden. Jag har uttryckt mina tvivel på konstruktionens förmåga att ge tydliga incitament för sådana aktiviteter. Det borde särskilt gälla för den stora grupp utanför arbetsmarknaden som består av utrikes födda."

I Kapitel 8:" Det är enligt min (och även andras) mening högst tveksamt om jobbskatteavdraget i sin nuvarande skepnad fungerar som ett incitament att arbeta mer, eftersom den enskilde individen inte i förväg kan beräkna dess inverkan på den behållna inkomsten av en ökad arbetsinsats. Till sin huvuddel är det en sänkning av inkomstskatten för den förvärvsarbetande befolkningen, en beskrivning som också allt oftare används av regeringen"

Ett avdrag på inkomsten medför att skattelättnaden blir större när marginalskatten är större, vilket missgynnar låga inkomster. Att skattesänkningen ska tyckas bli störst för låga och medelhöga inkomster är ett reklamtrick från regeringen. Man talar om att lättnaderna **procentuellt** blir störst vid låga inkomster, vilket inte är intressant. Går man i en butik och ska köpa något gäller samma priser för alla, det går inte att vilja ha ett lägre pris för att man har procentuellt lägre jobbskatteavdrag. I butiken är det kronor som gäller.

Ett bättre förslag är att för alla ge samma jobbskatteavdrag (om de ens ska förekomma). Man kan föreskriva t ex: Jobbskatteavdrag beviljas med ett belopp lika med skatten på förvärvsinkomsten, dock högst 10 000 kr (eller något annat belopp).

I avsnittet 4.3 Den statliga inkomstskatten behandlar Kjell-Olof Feldt marginalsatser och nämner det gamla talesättet om "hälften kvar". Men marginalsatserna nu är inte så höga att de är särdeles intressanta. Det var värre förr. Men det bör påminnas om Gunnar Strängs åsikt att det viktiga är skatten, inte marginalsatserna. Han svarade för skattereformen 1970 och tog i propositionen bort allt om marginalsatser. Sedan har förekommit höga marginalsatser, men de högsta ligger nu på kring 57% undantagandes margineffekter för pensionärer som kan gå upp till mer än 97%, något som dock inte bekymrar riksdagsledamöterna påtagligt.

I kapitel 8 skriver han:

“De människor med arbetsförmåga som står utanför arbetsmarknaden gör det sällan av fri vilja (även om sådana finns). En rimlig hypotes är att det man kallar arbetskraftsreserven till stor del består av människor som misslyckats på arbetsmarknaden eller aldrig nått fram till den. Misslyckandet behöver inte alls bero på individernas personliga egenskaper, förtjänster och brister. Orsakerna kan vara många, från annat födelseland till nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. Svensk arbetsmarknadspolitik har länge sett det som sin uppgift att göra det möjligt för individer i denna situation att komma in eller tillbaka till arbetsmarknaden. Men trots allt som gjorts och görs har sysselsättningsgraden sjunkit långt under 1980-talets och arbetskraftsreserven är större än på mycket länge.”

Det finns människor som ofrivilligt har låga inkomster. Det vanliga tycks vara att man föraktar dem och menar att de får skylla sig själva. Men som Kjell-Olof Feldt påpekar behöver det inte alls bero på individernas personliga egenskaper, förtjänster och brister. Orsakerna kan vara många. Man bör se till att även de med låga inkomster kan ha dragliga levnadsförhållanden.

Inkomstskatterna för förvärvsarbetsande icke-pensionär med jobbskatteavdrag är inkomståret 2009:

Inkomst kr/mån	Inkomstskatt avrundat	Ensam överskott i hushållsbudget sedan rimliga levnadskostnader 130 000 kr betalats	Inom parentes inkomstår 2006	2009	ökning
10001	17%	- 30928 kr	(-29880)	-1048	
11001	19%	- 22648	(-22176)	-472	
12001	20%	- 14368	(-14532)	64	
13001	21%	- 6100	(- 6888)	788	
14001	21%	2180	(756)	1424	
Krisgräns					
15001	22%	10448	(8400)	2048	
17001	23%	26996	(23688)	3272	
20001	24%	51440	(46200)	5200	
25001	26%	92768	(84420)	8348	
30001	27%	132920	(115344)	17576	
40001	33%	192884	(171240)	21644	
50001	37%	246104	(221640)	24464	
60001	41%	296504	(272040)	24464	

Inkomst 11000 kr per månad = 132000 kr per år räcker till normala levnadskostnader, men skatten 19% av inkomsten gör att hushållsbudgeten går med underskott 22648 kr på året.

I de angivna rimliga kostnaderna 130 000 kr ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. Inkomsten bör vara cirka 15000 kr för att pengarna ska räcka till det. Observera att i siffrorna ingår jobbskatteavdrag. Arbetslösa och sjuka med ersättningar kanske 70% av lönen och inget jobbskatteavdrag kan ligga illa till.

De korta kommentarerna till Kjell-Olof Feldts rapport avslutas här. Skatter och skattelättnader bör bedömas med hänsyn till levnadskostnader.

Kjell-Olof Feldt behandlar bara delar av de fördelningar ett fördelningssystem ska utföra. Han utelämnar bidragssystem som kompletterar skattesystemet. Barnlösa icke-pensionärer med låga inkomster och pensionärer med låga inkomster, i båda fallen mest de ensamma, misshandlas av skatte- och bidragssystemen, det är djupt orättvist, men det nämner han inte.

Bidragssystemen medför marginaffekter som måste läggas till skattesystemets marginaffekter. Marginaffekter från bidragssystemen tillkommer inte vid höga inkomster eftersom bidrag bara behöver komma ifråga vid låga inkomster. Det är inte orimligt, att marginalskatter vid höga inkomster kommer upp i nivåer som motsvarar marginaffekter av skatter och bidrag vid låga inkomster. Därför är det inte orimligt att ha kvar den sk värnskatten.

Skatter och skattelättnader bör bedömas med hänsyn till levnadskostnader. Gör man det finner man att de lägsta inkomsterna betalar för mycket skatt. Det sk jobbavdraget har inte medfört några förbättringar på välfärdsfördelningen, tvärtom har välfärdsfördelningen blivit sämre. Jobbavdraget är ett katastrofalt misstag och det måste tas bort eller ändras eller ersättas med något vettigare.

Jobbavdrag eller något liknande kan inte komma till rätta med skevheterna som gäller de lägsta inkomsterna. Det enklast sättet är att utforma lämpliga bostadsbidrag till dem med låga inkomster så konstruerade att ensamma får levnadsvillkor på samma nivå som

makar/sambor. Det är huvudsakligen bostadskostnaderna som gör att ensamma ligger sämre till än makar/sambor.

Ensamma med de lägsta inkomsterna betalar så höga skatter att det beskär deras möjligheter till drägliga levnadsförhållanden. Bostadsbidrag till dem kan utformas så att de inte blir större än skatten de betalar och bör ses som en sorts skattereduktion som ges på grund av dåligt utformat skattesystem.

Pensionärer med låga inkomster kan få mycket dåliga förhållanden, men det är så komplicerat att det inte kan beskrivas kort.

Frågan om välfärdsfördelning borde också komma upp i det globala sammanhanget. Välfärdsfördelningen utomlands är ett problem som säkerligen påverkar förhållandena i Sverige. Det skriver inte Kjell-Olof Feldt något om. Sverige ska inte bara konkurrera med utlandet, vi ska också vara med och utveckla världen till en bättre värld, och då kommer in frågor om välfärd och välfärdsfördelning i hela världen.

På sidorna 33-56 i följande dokument finns 24 sidor med delar av Kjell-Olof Feldts kapitel 3-7 och därefter kommer där något om skatte- och bidragshistoria följt av skatte- och bidragsutredningar.

[Sven Wimnell 090315+090319: Globaliseringsrådets skatteutredningar och andra utredningar om levnadskostnader, skatter, bidrag och välfärdsfördelning. \(http://wimnell.com/omr36-39z.pdf\)](http://wimnell.com/omr36-39z.pdf)

Det följande är hämtat från denna utredning. Det om levnadskostnader 2010 är dock nytt.

Något om skatte- och bidragshistoria.

8 april 2004. Från <http://wimnell.com/omr36-39k.pdf> :

“Jag har noga följt riksdagens fördelningspolitik sedan 1964 och nästan varje år lämnat kommentarer och förslag. De nuvarande statsråden var 1964 i genomsnitt 13 år gamla.

Fram till den 20 april 1989 skrev jag 4920 sidor om skatte- och bidragssystem o d. Den 20 april 1989, som var SAPs hundraårsdag, började jag en ny serie som då började med sidan 1. Mina utredningar har vanligen gått till statsråd, i första hand statsministrar, finans- och skatte-, social-, och bostadsministrar, till ledarna för alla eller de största partierna inom eller utom regeringen, samt ibland till riksdagsutskott. Sedan jag börjat lägga in skatteutredningarna på min hemsida, <http://wimnell.com>, har den gamla sidnumreringen upphört. Sista sidnumret var 3557 den 8 april 2004.

Under mellankrigstiden och tiden närmast efter andra världskriget var en väsentlig del i hushållsstrukturen att av makar var den ene, vanligen mannen, förvärvsarbetande med inkomster till hushållet, och den andre, vanligen frun - hemmafrun, var hemma och skötte hemmet. Skattesystemet byggde på det och innehöll sambeskattning av makarna. Kvinnorna skulle bli gifta och försörjda. Ogifta kvinnor fick försörja sig själva. Sedan började fruarna ta arbete och systemet med sambeskattning började te sig alltför ålderdomligt.

Bl a med uppgiften att avskaffa sambeskattningen arbetade Allmänna Skatteberedningen i början av 60-talet. Utredningens förslag var dåliga, det enda som kom ut av utredningen var momsens. Finansminister Gunnar Sträng (s) tillsatte Familjeskatteberedningen, som lämnade förslag som kan betecknas som svagsinta.

Gunnar Sträng utfomade på egen hand, med sina närmaste medhjälpare, 1970 års skattereform. I reformen avskaffades, huvudsakligen, sambeskattningen, men Sträng lyckades inte göra en reform som tillgodosåg kravet på skatt efter förmåga vilket hade varit möjligt. Ett led i reformen var en hemmameskatte-reduktion, som till en del

fyllde några krav om skatt efter förmåga. Denna skattereduktion smälte sedan bort med inflationen och togs så småningom bort helt. När den togs bort hade hushållsstrukturen förändrats så att det inte fanns många hemmafruar kvar.

Det har hela efterkrigstiden funnits sådana som klagat över höga marginalsatser. I skattepropositionen 1970 tog Sträng bort allt om marginalsatser, han menade, att det viktiga var skatterna och inte marginalsatserna. Efter reformen var visserligen skatteskalen vid höga inkomster böjd uppåt, men det fanns en komponent som gjorde, att kurvan blev nästan rak. De gamla marginalsatsekverulanterna fortsatte dock att tala om att marginalsatserna ökade med stigande inkomst, trots att så inte var fallet.

Under 50- och 60-talen var bostadsbristen ett stort politiskt kapitel. Det s k miljonprogrammet under 60-talet och början av 70-talet gav en miljon nya bostäder, en fantastisk satsning. Efteråt har många klankat på bostäderna från programmet, men lägenheterna håller god standard. Brådskan att bygga bort bostadsbristen gjorde att det blev många stora flerbostadshus, som sedan ogillades av somliga. De som fick bostäder fick ändå någonstans att bo, vilket är en fördel. På senare tid har kommit propåer om att stadslandskapen är för litet stadslika och att det behövs mer tät bebyggelse. När miljonprogrammet var utfört gick musten ur och det har sedan knappast funnits någon bostadspolitik med prisvärt engagemang. Efter miljonprogrammet följde småhusbyggande. Ingvar Carlsson var den förste bostadsministern (som inrättades på 70-talet, nu finns ingen bostadsminister) och avskaffade paritetslånen som betalades av de boende och ersatte dem med räntebidrag som betalades av staten. Senare har gjorts försök att förbättra bostadsfinansieringssystemet.

I 1970 års skatterform fanns kvar den kapitalinkomstbeskattning som gjorde att det gick att tjäna stora pengar på ränteavdrag, eftersom skattelättnad av ränteavdrag följde förvärvsinkomstens marginalsatt. I 1982 års skatterform ändrades dessa avdragseffekter något. I 1990 års skattereform skildes kapitalinkomstskatten från skatt på andra inkomster, varigenom effekterna av ränteavdragen fick en bättre form.

Det har hänt mycket i skattesystemet sedan 1970. En tid minskades inkomstskatterna och i stället ökades arbetsgivaravgifterna. Senare har det gått i andra riktningen: arbetsgivaravgifter har minskats och istället har införts egenavgifter på inkomstsidan, och nu håller man på och reducerar egenavgifterna genom avdragsrätter.

Bostadsbidragen har ändrats många gånger sedan 1970 och sällan med goda resultat. Många av dem som i regeringarna sysslat med bostadsbidrag har blivit landshövdingar. Långa tider levde riksdagsmännen i tron att barnen i Sverige bara bestod av tvillingar, man bundade ihop barnen två och två och gav bostadsbidrag per par. För avtrappning av bostadsbidrag fanns länge två procentsatser, den högsta 23 %, nu är det en på 20%. I mitten på 70-talet förlorade socialdemokraterna regeringsmakten till de borgerliga, som införde flerbarnstillägg. 1982 återtog socialdemokraterna makten.

I skattesystemet fanns mellan 1970 och 1990 mycket höga marginalskatter vid höga inkomster. Bostadsbidrag kunde utgå vid mycket höga inkomster i fall med många barn, och vid höga inkomster kunde summan av avtrappning och marginalskatt ligga nära 100 %. Hans Gustafsson var den bästa bostadsministern och på mitt förslag överförde han en del av bostadsbidragen till ej avtrappade flerbarnstillägg, vilket i några fall minskade de annars otrevliga höga summamarginal-effekterna.

Hans Gustafsson införde också, efter påpekanden från mig, bostadsbidrag för barnlösa med låga inkomster, dels ett s k ungdomsbostadsbidrag, dels ett bidrag för äldre icke-pensionärer med låga inkomster. Det senare bidraget har i ovist nit tagits bort i samband med neddragningarna under 90-talet, men bör återinföras enligt mina förslag.

I 1990 års skattereform sänktes marginalskatten mycket avsevärt för de högsta inkomsterna, reformatörerna räknade med "dynamiska effekter" som skulle göra så att staten ändå skulle få in tillräckligt med pengar för den förlust staten gjorde med de sänkta marginalskatterna. De dynamiska effekterna som verkligen uppstod skulle redovisas när de hade uppstått. Redovisningar har förekommit, men har smygits

undan, det har nog inte uppstått så mycket dynamiska effekter man hoppats på, men det är inte heller lätt att räkna ut. Nu är det glömt att marginalskatterna sänktes rejält för höga inkomster och höginkomsttagare fortsätter med att kräva sänkta marginalskatter.

I samband med 1990 års skattereform ändrades bostadsbidragen för barnfamiljerna. Ändringarna av skatterna medförde behov av ändrade bobidrag, och barnfamiljerna kompenserades i bostadsbidragen, noga räknat kompenserades två gånger, men det var det nog inte många som förstod. En förändring var att tidigare fem kategorier barnantal minskades till tre: ett, två och tre+. Det finns numera inte många familjer med fyra eller fler barn.

En epokgörande och storartad förändring har inträtt med det nya systemet med maxtaxa på dagis. Det minskar marginaleffekten för berörda med ca 5%enheter. Märkligt är, att partier som vanligen brukar kräva sänkta marginalskatter, ogillat maxtaxan.

I 1970 års skattereform var skatteskalen inte indexreglerad och folkpartiledaren Bertil Ohlin, som vid den tiden var oppositionsledare, krävde många år enträget en indexreglering. Utan indexreglering och med inflation och högre löner fick staten in mer och mer i skatter, vilket Gunnar Sträng gillade. I ett TV-program kommenterade Ohlin detta och sa, att om han varit finansminister skulle han nog också gillat en skatteskala utan indexreglering. Nu är skalan indexreglerad genom koppling till basbelopp.

I de sista skälvande minuterna innan 1990 års skattereformproposition lades fast krävde LO och fick en förändring av grundavdraget på så sätt, att grundavdraget vid en viss låg inkomst ökades på med 25% (2004 20%) av ökande inkomst och sedan vid en viss inkomst litet över 100 000 sedan minskas med 10% av ökande inkomst. Detta gör, att en skatt längst ned på 32% minskades till 24% (2004 25,6%) i ett intervall och därefter ökas till 35,2% för att vid vissa höga inkomster gå ned till 32%, och över den s k brytpunkten öka till 52% och längst upp till 57%. Detta lär vara föga känt av den stora allmänheten. I de hjälpredor de skattskyldiga får från myndigheterna inför deklarationen

finns inte detta nämnt, däremot finns tabeller med grundavdrag för olika inkomster, men det lär inte vara många som med ledning av tabellerna räknar ut vilka marginalsatserna är i olika inkomstlägen.

Jag har aldrig vågat föreslå politikerna att studera systemet med höjningar och sänkningar av grundavdraget, därför att jag fruktar att om de okunniga politikerna ger sig på det, och börjar ändra, blir det bara sämre.

Skatteskalen före 1970 och i 1970 års skattereform bestod av många skikt med allt högre skattesatser. Det stora antalet skattesatser gjorde skattesystemet onödigt otrevligt och komplicerat. Många år föreslog jag förenklingar av skalan till tre skikt. Mina förslag har burit frukt. I 1990 års skattereform var det i princip två skikt (bortsett från det buckliga grundavdraget), som åstadkoms av den procentuella kommunalskatten och av den kommunala plus den statliga procentuella skatten över den sk brytpunkten, ett begrepp jag införde för länge sedan. I slutet på 90-talet har det blivit ett skikt till allra överst där den statliga skatten ökar till 25%. Den gamla skalan med många skikt är nu bortglömd.

Ett stort fel med det nuvarande skattesystemet är att det inte fördelar efter bärkraft. Enligt min mening har man ingen kraft att betala skatt förrän man har inkomster över det som behövs för att leva med en rimlig lägsta levnadsstandard. År 2004 är de lägsta rimliga levnads-kostnaderna för vuxna icke-pensionärer avrundat 108 000 kr per år för ensam och 162 000 kr per år för två makar/sambor. (2006 120 000 respektive 180 000) Makar/ sambor 150% av ensam. (2009 130/195) (2010 134/201)

Levnadsstandard beror av många förhållanden, men en viktig komponent är tillgången till pengar för det nödvändigaste. Det är dessa pengar som är av intresse när man ska konstruera ett skattesystem som fördelar efter bärkraft. Det ska redan nu sägas, att det idag, på grund av politiskt motstånd, torde vara nästan omöjligt att konstruera ett system som fördelar efter bärkraft, men man kan göra förbättringar i den riktningen.

Jag har mycket ägnat mig åt dem med låga inkomster eftersom politikerna intresserar sig så litet för dem. När det gäller icke-pensionärerna är barnlösa med låga inkomster missgynnade, för dem bör införas bostadsbidrag enligt mina förslag, som jag lämnat under många år.

Bostadsbidragen för barnfamiljerna har jag lämnat förslag om. TV-licensen är en dryg post för dem med låga inkomster, den är orättvis och missgynnar ensamstående. Licensen (avgiften) bör för hushållen ersättas med en kollektivlicens betald av staten. Jag har lämnat förslag om finansiering.

Jag har också ägnat mig åt annat, som jag inte vill kommentera nu.

Men under de senaste decennierna har jag ägnat mig mycket åt pensionärerna med låga inkomster. Under hela tiden under omstöpningen av pensionssystemet och bostadstillägssystemet har jag lämnat utredningar och förslag.

Pensionssystemet för dem födda 1937 eller tidigare måste väl accepteras även om ensamstående är något missgynnade och skulle behöva en justering.

Bostadstillägssystemet för pensionärer födda 1937 eller tidigare är dock en skandal och behöver en grundlig översyn. I första hand måste man ta bort regeln om att taxeringsvärden på fritidshus ska påverka tilläggen. Men sedan behöver man bli a justera regler om kapital och kapitalinkomster och regler om avtrappningar.

Reglerna om lägre fastighetsskatter, reduktion vid vissa lägre inkomster, på småhus bör gälla också för pensionärer födda 1937 eller tidigare för deras fritidshus i fall då de inte permanentbor i småhus.”

Efter valet 2006 har de borgerliga partierna tagit över skattepolitiken mm. Kommentarer och förslag om skatter o d mm finns i utredningarna på Sven Winnells hemsida. Utredningar finns förtecknade i

[Sven Winnell 080203+kompletteringar: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett forskningsarbete. Utredningar och deras innehåll.](http://winnell.com/omr40zf.pdf)
<http://winnell.com/omr40zf.pdf>

Strukturomvandlingar, arbetslöshet och ny politik.

I Sverige pågår bl a två strukturomvandlingar som påverkar arbetslösheten:

* Globaliseringen på så sätt att tidigare mindre utvecklade länder nu kommit längre i utvecklingen och kan tillverka varor mycket billigare än vi kan, bl a länder i Ostasien och Östeuropa. En stor del av världens elektroniska produkter tillverkas nu i Kina och som exempel: många böcker på svenska trycks där. Svenska företag bygger fabriker i sådana länder och utnyttjar den billigare arbetskraften. I Sverige ökar arbetslösheten.

* IT-revolutionen med datorer och mekaniseringen med robotar mm i det svenska näringslivet minskar behovet av mänsklig arbetskraft.

Strukturomvandlingarna medför problem:

* Bortfallet av arbetsmöjligheter i Sverige bör ersättas, vilket ställer krav på kreativitet, forskning och investeringar mm som kan ge nya produkter, produktionsprocesser och distributionsformer. För hundra år sedan arbetade större delen av svenskarna inom lantbruket. När det mekaniserades kunde arbetskraften gå över till industrin. Nu kan behovet av arbetskraft inom industrin minska och då kan arbetskraften gå över till vård, omsorg, utbildning o d. På 1930-talet talade man om en stad i Italien där man levde på att tvätta skjortor åt varandra, det är knappast en modell för framtidens Sverige. Att hitta nya arbetsuppgifter är ett stort kapitel, som inte behandlats tillräckligt.

* De nya förhållandena ställer nya krav på utbildning och erfarenheter hos arbetssökande och man måste räkna med att det finns sådana som inte kan uppnå de meriter som behövs. Det är en gemensam uppgift att se till att alla får rimliga levnadsförhållanden, även de som inte får arbetsinkomster.

Som huvudmotståndare i valet 17 sept 2006 stod socialdemokraterna med stödpartierna vänsterpartiet och miljöpartiet mot den borgerliga alliansen med moderaterna, folkpartiet, kristdemokraterna och centerpartiet.

Alliansen vann och fick i riksdagen 178 platser mot 171 för vänsterblocket. En del väljare menade före valet, att de två alternativen är mycket lika och att de båda försvarar välfärdssamhället. Men det är snarare tvärtom. Högeralliansen är ett högeralternativ som river ner välfärden och ger förmåner till de välbeställda. Vänsterblocket är ett vänsteralternativ som (i princip) försvarar välfärden och försvarar levnadsvillkoren för de sämst ställda.

Alliansen gav inte en riktig bild av sin politik, de vilseledde bl a ifråga om skattesänkningarna de föreslog. Alliansen påstår att skattesänkningarna främst går till låg-och medelinkomster, medan de i själva verket till största delen går till höginkomster.

Alliansen har minskat ersättningarna i a-kassan mm, och skär ned på andra punkter, som i hög grad drabbar dem med låga inkomster. Nedskärningarna görs för att alliansen ska kunna sänka inkomstskatterna. Men 30 miljarder, som är större delen av de totala skattesänkningarna på 45 miljarder första året, gick till höginkomster som inte behöver sänkningar. De 30 miljarderna skulle göra större nytta om man istället lade dem på lägre inkomster.

Alliansens påståenden om skattesänkningarna är naturligtvis särskilt tragiska för kristdemokraterna, som hyllar kristna värderingar där en hög moral med sanningsenliga uttalanden kan förmodas ingå.

Alliansen menar att deras nedskärningar görs för att minska arbetslösheten, men många av nedskärningarna lär inte ha effekter på arbetslösheten. Det förefaller vara så att alliansen utnyttjar arbetslösheten för ett syfte att försäkra för dem med låga inkomster och förbättra för höginkomster, en gammal högerpolitik. Det är märkligt att girigheten hos dem som har det bra leder till att de som har mycket vill ha mera.

Inkomststatistik från SCB

Sammanräknad förvärvsinkomst 2007

Sammanräknad förvärvsinkomst efter deciler.

Personer folkbokförda i Sverige både 2007-01-01 och 2007-12-31.

Decil- grupper	Kvinnor och män		Kvinnor		Män	
	20 - år	20 - 64 år	20 - år	20 - 64 år	20 - år	20 - 64 år
1	29 402	18 416	27 737	16 852	31 770	20 635
2	98 268	96 789	90 197	87 327	119 149	110 439
3	136 536	154 785	116 711	137 113	168 291	181 908
4	170 865	195 797	145 204	174 325	204 211	229 001
5	202 172	227 751	173 812	201 801	239 034	261 580
6	233 220	255 774	201 703	226 249	271 610	290 363
7	265 173	285 573	229 606	250 001	304 531	320 636
8	303 138	321 554	259 782	278 806	343 653	359 771
9	358 278	378 289	303 508	322 296	411 168	430 680
10	600 066	635 242	453 202	481 257	715 057	749 849
Medelvärde topp 5%	753 984 799 028		544 533 579 238		909 514 955 516	
Medelvärde topp 1%	1314 972 1408 333		843 862 899 831		1655 057 1761 690	
Medelvärde 1	239 712 256 997		200 146 217 603		280 847 295 486	
Medelvärde 2	246 614 266 494		205 693 225 558		289 251 306 520	

Decil- grupper	Kvinnor och män		Kvinnor		Män	
	20 - år	20 - 64 år	20 - år	20 - 64 år	20 - år	20 - 64 år
P10	78 324	58 844	75 360	51 830	87 912	68 884
P50 median	217 890 241 911		187 820 214 438		255 662 275 974	
P90	403 511	426 475	334 976	354 350	468 670	490 217
P90/P10	5,2	7,2	4,4	6,8	5,3	7,1
Gini-koefficient	0,346	0,344	0,322	0,318	0,343	0,347

Definitioner

* Sammanräknad förvärvsinkomst består av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet.

* Medelvärde 1 beräknas för samtliga.

* Medelvärde 2 beräknas för de som har en inkomst.

* Percentiler/Gränsvärden - Värdet som avgränsar den första tiondelen av populationen kallas P10 medan värdet som avgränsar den översta tiondelen av populationen benämns P90. Värdet i mitten, P50, kallas median.

* Gini-koefficienten kan anta ett värde mellan 0 och 1. Ett högt värde på koefficienten visar på en större ojämnheter än ett lågt värde.

Källdata

Pensionsinkomster se sid 89 i omr36-39z.pdf

**Från Försäkringskassans huvudkontor 090314.
Pensionstagare med ålderspension 1). December 2007.
Antal pensionstagare fördelade efter årsbeloppsintervall 2),
kön och ålder.
Medelårsbelopp 3) per kön och ålder. Ålderspension hel
MÄN och KVINNOR. Här förkortad tabell, bara summor.**

Årsbelopp i kr	Summa
- 9 999	32 529
10 000- 19 999	21 131
20 000- 29 999	11 985
30 000- 39 999	13 450
40 000- 49 999	18 851
50 000- 59 999	49 637
60 000- 69 999	67 444
70 000- 79 999	137 790
80 000- 89 999	148 427
90 000- 99 999	115 521
100 000-109 999	122 552
110 000-119 999	121 126
120 000-129 999	129 766
130 000-139 999	131 410
140 000-149 999	124 467
150 000-159 999	105 240
160 000-169 999	88 030
170 000-179 999	75 209
180 000-189 999	76 062
190 000-199 999	105 553
200 000-209 999	30 741
210 000-219 999	3 153
220 000-229 999	1 822
230 000-239 999	910
240 000-249 999	358
250 000-	614
Summa	1 733 778
Medelbelopp	120 354

ANM 24 pensionstagare fattas i denna tabell.

Konsumentverkets hushålls- budgetar: för 2010 +bostadskostnader mm.

I Konsumentverkets broschyr "Koll på pengarna 2010" finns beräkningar för år 2010. Konsumentverket anger:

Individuella kostnader:

1. Livsmedel: Matkorgen som vi räknat på baseras på Konsumentverkets näringsberikade matsedel där en blandning av hemlagad och färdiglagad mat ingår. En liten mängd lättöl, läsk, godis och snacks ingår. För vuxna har vi räknat efter en livsstil med stillasittande arbete och begränsad fysisk aktivitet på fritiden. Ensamboende lägger till 100 kronor per månad för ökade kostnader på grund av mindre förpackningar och mer svinn.

Alla mål äts hemma eller matlåda (Utom tilläggen 100 kr):

Kvinna 18-30 år 1590 kr per mån. 31-60 år 1540 kr. 61-74 år 1440 kr. 75- år 1400 kr.

Säg kvinna 18-60 år 1560 kr per mån. 61- år 1420 kr/mån.

Man 18-30 år 2050 kr. 31-60 år 1950 kr. 61- 74 år 1770 kr. 75- år 1560 kr

Säg man 18-60 år 1980 kr per mån. 61- år 1660 kr/mån

(Om lunch äts ute 5 dagar i veckan blir livsmedelskostnaderna hemma cirka 340 kr/mån lägre för kvinnor och 420 kr lägre för män i åldrarna 18-60 år.)

2. Kläder, skor: Den här posten är beräknad utifrån ett basbehov av vanliga kläder och skor som används till vardags, på fritiden och för något festligare tillfälle. Här ingår även tillbehör som väska, klocka och paraply. **Vuxen kv: 530 kr/mån. Man 530**

3. Fritid, lek (inklusive mobil): Här ingår kostnader för vanliga fritidsaktiviteter, leksaker, skidor, cykel, cd-skivor, böcker, och föreningsavgift. Kostnad för semester ingår inte.

Vuxen person 540 kr/mån.

4. Hygien (personlig):Här ingår artiklar för personlig hygien som tvål, tandkräm, blöjor, mensskydd, hårklippning etc.

Kvinna 18-49 år 370 kr per mån. 50- år 350kr. Säg 18-60 år 370 kr.

Man 18- år 310 kr.

Summa individuella kostnader exkl livsmedel: kv 18-60 år 1440 kr per mån, 61-år 1420 kr, man 18- år 1380 kr.

Gemensamma kostnader:

5. Förbrukningsvaror:Här ingår dagligvaror som främst används för vård och skötsel av hemmet som tvätt- och rengöringsmedel, toalett- och hushållspapper med mera.

1 person 100 kr per mån. 2 pers 130 kr.

6. Hemutrustning (inklusive dator): I den här posten ingår produkter som behövs för olika sorters ändamål i hemmet som möbler, husgeråd, tv, dator med mera. Frys, disk-, tvättmaskin ingår inte. **1 pers 520 kr per mån, 2 pers 620 kr.**

7. Media, fast telefoni, Internet m m: Här har vi räknat med kostnader för fast telefon, samtalskostnader inom Sverige, Internet, vanliga kort, brev, porto samt helårsprenumeration av en dagstidning. **1 pers 840 kr per mån, 2 pers 870 kr.**

8. Hemförsäkring. En hemförsäkring kostar olika beroende på vilken ort man bor på.

Storstad: över 200 000 invånare.

Mellanstor stad: 50 000 - 200 000 invånare.

Mindre tätort: under 50 000 invånare.

Uppgifterna kommer från Konsumenternas försäkringsbyrå.

I person storstad 140 kr per mån. 2 pers 150 kr. (Mellanstad 90/100. Mindre tätort -70/70.)

Summa gemensamma kostnader storstad (exkl el): 1 pers 1600 kr per mån. 2 pers 1770 kr.

9. El. Den här posten är en uppskattad genomsnittlig förbrukning i kilowatt i hyreslägenhet: 1 person 180 kWh per månad, 2 personer 240 kWh. El i Stockholm fast avgift ca 60 kr per mån. kWh-pris ca 1,50 kr. (Fortum) Gör: **1 person 330 kr per mån. 2 pers 420 kr.**

Övrigt:

Kollektivresor och fackavgifter (inkl a-kassa): För en 20-åring anger Konsumentverket: Kollektiva lokalresor 680 kr per månad och fackavgifter (inkl a-kassa) 520 kr per månad. **Summa 1200x12= 14400 per år.**

I Stockholm kostar busskort 690 kr per mån (pensionär 420 kr).

För åldrar 18-60 år är kostnaderna enligt punkterna 1-9 i följande uppställning.

Punkten 10 är en post läkarvård och tandvård, som socialstyrelsen hade i en tidigare socialbidragsnorm, ca 70 kr per månad, men som inte finns med i Konsumentverkets budget.

För livsmedel räknas här med att alla mål äts hemma (matlåda till arbetet), för ensamboende ska läggas till 100 kr per månad.

Hemförsäkring i storstad. Kostnader för alkohol, tobak, tips och spel ingår inte i någon av posterna.

Bostadskostnader:

Genomsnittlig hyra för hyreslägenheter i riket 2009 enligt SCBs Statistiska medelanden BO 39 SM 0901 var

2 rok 4542 kr per mån = 54504 kr per år.

3 rok 5532 kr per mån = 66384 kr per år.

I genomsnitt höjdes hyrorna med 3,3 procent mellan 2008 och 2009, enligt nämnda Statistiska meddelande. Antag höjning 2009-2010 3,3%

Det gör hyror2010:

2 rok 56303 kr per år. Säg 4700 kr per mån = 56400 kr per år.

3 rok 68575 kr per år. Säg 5700 kr per mån = 68400 kr per år.

Utrymmesstandard :

Enligt Diagram 10.2, sid 225 i SCBs Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok 2008, hade i hyreslägenheter 2002:

Hushåll med en person - 64 år i genomsnitt ca 1,8 rok (1,77), 65 - år cirka 2,0 rok (2,08).

Hushåll med makar, 2 personer - 64 år cirka 2,8 rok (2,72), 65 - år cirka 3,0 rok (2,98).

(Siffrorna inom parentes från tabell 10.7 på sid 230 i årsboken).

I bostadsrättslägenheter, tab 10.7 ungefär som i hyreslägenheter: Ensam - 64 år 1,95 rok, 65 - år 2,46. Makar - 64 år 2,92 rok, 65- år 3,14 rok.

I småhus är rumsantalen cika 2 rum större än i hyreslägenheter: Ensam - 64 år 4,17 rok, 65 - år 4,19. Makar - 64 år 4,72, 65 - år 4,64 rok.

Mot bakgrunden av dessa siffror är det rimligt att räkna med 2rok för ensam och 3rok för makar. (Utan barn).

Boverkets principer för bostadsytor innebär att 2 rok för ensam och 3 rok för makar ger likvärdig bostandard.

2010:

1 person 2 rok 4700 kr per mån = 56400 kr per år.

2 personer 3 rok 5700 kr per mån = 68400 kr per år.

Konsumentverket anger för 2010 bostadskostnad 4800 kr per månad (inkl el) för ensam 20 år som bor i egen lägenhet 2rok. Utan el 330 kr blir det 4470 kr per mån.

Pensionärer 2010.

I förhållande till förvärvsarbetsande ickepensionärer:

Livsmedel: man 1660 kr per mån = 320 kr lägre per månad, kvinna 1420 = 140 kr lägre, genomsnitt m+kv 230 kr lägre per mån = 2760 kr per år.

Buskort: 270 kr lägre per mån = 3240 kr per år.

Fackavgift: 520 kr lägre per månad = 6240 kr per år.

Läkare och läkemedel : 900+1800 = 2700 kr högre per år.

Summa: Ensam 9540 kr lägre. Makar 19080 lägre .

Hemtjänst: (lågt räknat) ensam 1200 kr per år, makar 1800 per år. per

Summa cirka ensam 8000 kr, makar tillsammans cirka 17000 kr lägre.

Säg totalsumma: Ensam : 134000-8000 = 126 000

Makar tillsammans: 201000-17000 = 184 000

(Makar 146 % av ensam)

En jämförelse 2009-2010.

Årskostnader för förvärvsarbetsande ickepensionärer.

	Ensam		makar	
	2009	2010	2009	2010
Bostadshyra	53400	56400	65040	68400
Övrigt	63120	63360	103560	104280
	+14040	+14400	+28080	+28800
Summa	130560	134160	196680	201480
Avrundat	130000	134000	195000	201000
Makar % av ensam			150 %	150 %
Pensionärer	122000	126000	178000	184000
Makar % av ensam			146 %	146 %

Månadskostnader år 2010, förvärvs- arbetande icke-pensionärer:

Individuella respektive gemensamma kostnader:	Ensam man	Ensam kv.	Makar
1. Livsmedel. Alla mål äts hemma eller matlåda	1980+100	1560+100	1980+1560
2. Kläder och skor	530	530	530+530
3. Lek och fritid (inkl mobil)	540	540	540+540
4. Hygien (personlig)	310	370	310+370
5. Förbrukningsvaror	100	100	130
6. Hemutrustning (inklusive dator)	520	520	620
7. Media, fast telefon, Internet mm	840	840	870
8. Hemförsäkring	140	140	150
9. Hushålls-el	330	330	420
10. Läkarvård, tandvård	70	70	70+70
Summa per månad 2009	5460	5100	8690
Genomsnitt för ensam man +kv/mån	5280		

Årskostnader år 2010, förvärvs- arbetande icke-pensionärer:

Individuella respektive gemensamma kostnader:	Ensam man	Ensam kv.	Makar
Summa per månad 2010	5460	5100	8690
enligt månadsedovisningen.			
Genomsnitt för ensam man +kv/mån	5280		
2010 per år:	63360	104280	
Bostadshyra per år säg :			
Ensam 2rok, 12x 4700	56400		
Makar 3rok, 12x 5700			68400
Summa per år 2010, bostad + övrigt	119760		172680
Förvärvsarbetande:arbets- resor+ fackavgifter säg	14400		28800
Summa per år 2010: bostad + övrigt	134160	201480	
Här är inget räknat för höga semesterkostnader eller andra resor än lokalresor.			
Säg för enkelhets skull, avrundat	134 000	201 000	

Makar 150 % av ensam.

2006. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

Bostadshyran antages vara 4200 kr per mån = 50400 kr per år för ensam och 5100 kr per mån för makar/sambor=61 200kr/år.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan 120 000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll och 180 000 för makar/sambor. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Ensam	Mån. Prelskatt		Efter skatt		Över- skott/år	Makar lika inkomst	Årsinkomst per person
	/mån	/år	/mån	/år			
6001	1364	16368	4637	55644	-64356	-68712 (55644x2 - 180000)	
7001	1628	19536	5373	64476	-55524	-51048	84 000
8001	1892	22704	6109	73308	-46692	-33384	96 000
9001	2161	25932	6840	82080	-37920	-15840	108 000
10001	2491	29892	7510	90120	-29880	240 kris-	120 000
11001	2849	34188	8152	97824	-22176	15648 gräns	132 000
12001	3212	38544	8789	104468	-14532	20936	144 000
13001	3575	42900	9426	113112	-6888	46224	156 000
14001	3938	47256	10063	120756	756 kris-	61512	168 000
15001	4301	51612	10700	128400	8400 gräns	76800	180 000
16001	4664	55968	11337	136044	16044	92088	192 000
17001	5027	60324	11974	143688	23688	107376	204 000
18001	5390	64680	12611	151332	31332	122554	216 000
19001	5753	69036	13248	158976	38976	137952	228 000
20001	6151	73812	13850	166200	46200	152400	240 000
21001	6514	78168	14487	173844	53844	167688	252 000
22001	6877	82524	15124	181488	61488	182976	264 000
23001	7240	86880	15761	189132	69132	198264	276 000
24001	7603	91236	16398	196776	76776	213552	288 000
25001	7966	95592	17035	204420	84420	228840	300 000
26001	8324	99888	17677	212124	92124	244248	312 000
27001	8799	105588	18202	218424	98424	256848	324 000
29001	9859	118308	19142	229704	109704	279408	348 000
30001	10389	124668	19612	253344	115344	290688	360 000
35001	13039	156468	21962	263544	143544	347088	420 000
40001	15731	188772	24270	291240	171240	402480	480 000
45001	18631	223572	26370	316440	196440	452880	540 000
50001	21531	258372	28470	341640	221640	503280	600 000
55001	24431	293172	30570	366840	246840	553680	660 000
60001	27331	327972	32670	392040	272040	604080	720 000

2010. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

Bostadshyran antages vara 4700 kr per mån = 56 400 kr per år för ensam och 5700 kr per mån för makar/sambor= 68400 kr/år.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan 134 000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll och 201 000 för makar/sambor. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Ensam	Mån. Prelskatt		Efter skatt		Över- skott/år	Makar lika inkomst	Överskott
	/mån	/år	/mån	/år			
6001	687	8244	5314	63768	-70232	-73464 (63768x2-201000)	
7001	918	11016	6083	72996	-61004	-55008	Ensans förbättring på översk. 2006 - 2010
8001	1149	13788	6852	82224	-51776	-36552	
9001	1380	16560	7621	91452	-42548	-18096	
10001	1644	19728	8357	100284	-33716	-432 kris-	
11001	1943	23316	9058	108696	-25304	16392 gräns	-3128
12001	2244	26928	9757	117084	-16916	33168	-2384
13001	2545	30540	10456	125472	-8528	49944	-1640
14001	2846	34152	11155	133860	-140 kris-	66720	-896
15001	3147	37764	11854	142248	8248 gräns	83496	-152
16001	3448	41376	12553	150636	16636	100272	592
17001	3749	44988	13252	159024	25024	117048	1336
18001	4050	48600	13951	167412	33412	133824	2080
19001	4351	52212	14650	175800	41800	150600	2824
20001	4682	56184	15319	183828	49828	166656	3628
21001	4983	59796	16018	192216	58216	183434	4372
22001	5284	63408	16717	200604	66604	200208	5116
23001	5585	67020	17416	208992	74992	216984	5860
24001	5886	70732	18115	217380	83380	233760	6604
25001	6201	74412	18800	225600	91600	250200	7180
26001	6532	78384	19469	233628	99628	266256	7504
27001	6863	82356	20138	241656	107656	282312	9232
29001	7524	90288	21477	257724	123724	314448	14020
30001	7854	94248	22147	265764	131764	330528	16424
35001	10134	121608	24867	298404	164404	395808	20860
40001	12784	153408	27217	326604	192604	452208	21364
45001	15434	185208	29567	354804	220804	508608	24364
50001	18323	219876	31678	380136	246136	559272	24496
55001	21223	254676	33778	405336	271336	609672	24496
60001	24123	289476	35878	430536	296536	660072	24496

Inkomstskatterna för ensam förvärvsarbete icke-pensionär med jobbskatteavdrag är inkomståret 2010:

Inkomst kr/mån	Inkomstskatt avrundat	Ensam överskott i hushållsbudget sedan rimliga levnadskostnader 134 000 kr betalats (Inom parentes motsv. år 2006)	2010 ökning	
10001	16%	- 33716 kr/år	(-29880)	-3836
11001	18%	- 25304	(-22176)	-3128
12001	19%	- 16916	(-14532)	-2384
13001	20%	- 8528	(- 6888)	-1640
14001	20%	-140	(756)	- 896
Krisgräns				
15001	21%	8248	(8400)	152
17001	22%	25024	(23688)	1336
20001	23%	49828	(46200)	3628
25001	25%	91600	(84420)	7180
30001	26%	131764	(115344)	16424
40001	32%	192604	(171240)	21364
50001	37%	246136	(221640)	24496
60001	40%	296536	(272040)	24496

Inkomst 11000 kr per månad = 132000 kr per år räcker nästan till normala levnadskostnader, men skatten 18% av inkomsten gör att hushållsbudgeten går med underskott 25304 kr på året.

I de angivna rimliga kostnaderna 134 000 kr ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. Inkomsten bör vara cirka 15000 kr för att pengarna ska räcka till det. Observera att i siffrorna ingår jobbskatteavdrag. Deltidsarbete och arbetslösa och sjuka med ersättningar kanske 70% av lönen och inget jobbavdrag kan ligga illa till.

Medianinkomst **2008**: 252 900 kr, för män 286 900 och för kvinnor 225 000 kr per år. Per månad: män 23 908 kr och kvinnor 18 750 kr.

Hushållsekonomi och skatter 2006 och 2010.

I Sverige har alliansregeringen sänkt inkomstskatterna med 40 miljarder inkomstår 2007 plus 10 miljarder ökning för vart och ett av de följande tre åren, summa 220 miljarder kr för fyra år. Sänkningarna går till största delen till välbeställda. För att få råd med detta har staten försämrats för sämre ställda.

De rimliga hushållskostnaderna i Sverige, inklusive bostad men utom semesterkostnader och andra resor än lokalresor, för ensam förvärvsarbete icke-pensionär utan barn är 2010 134 000 kr per år. Inkomsten måste vara cirka 15 000 kr i månaden för att pengarna ska räcka till det.

Ensam som tjänar 15 000 kr per månad betalar 2010 21% av inkomsten i inkomstskatt och har mellan 2006 och 2010 fått skatten sänkt med cirka 14 000 kr på året. Inkomster och utgifter går ungefär jämnt upp. Överskottet i hushållsbudgeten har på grund av levnadskostnaderna mellan åren sjunkit 152 kr

Ensam som tjänar 60 000 kr per månad 2010 betalar 40% i skatt och har fått skatten sänkt med cirka 39 000 kr på året. Efter att de angivna hushållskostnaderna betalats är det 2010 ett överskott i hushållsbudgeten på 296 000 kr. Överskottet var 272 000 kr år 2006 och så stort att ökningen av överskottet med 24 000 kr kan ses ej nödvändig.

Motsvarande kostnader för makar/sambor är 2010 201 000 kr= 150 % av ensams kostnader. Om makarna har lika stora inkomster behöver de bara tjäna cirka 10 000 kr var per månad för att få ihop till kostnaderna. Tjänar de 60 000 kr var per månad har de 660 000 kr överskott sedan hushållskostnaderna betalats och de har fått skattelättnader i förhållande till 2006 på 77 000 kr, skattelättnader som gjort bättre nytta på annat håll.

De svenska politiska partierna har aldrig förstått sig på problemen med fördelningen av inkomstskatterna, isynnerhet för de lägsta inkomsterna där de olika hushållskostnaderna, mest på grund av bostadskostnaderna, för ensamma och makar/sambor spelar stor roll.

För pensionärer och barnfamiljer görs en sorts anpassning genom bostadstillägg vid låga inkomster. Samma sorts anpassning borde ske för icke-pensionärer utan barn, för dem borde införas lämpliga bostadstillägg. Sådana tillägg har funnits en tid men tagits bort.

Genom jobbskatteavdragen har skattefördelningen ytterligare försämrats. Pensionärer får 2010 sänkta nettoinkomster medan ickepensionärer med höga inkomster får tiotusentals kr lättnader trots att de har hundratusentals kr i överskott.

Man bör observera, att makar/sambor (utan barn) vanligen klarar sig bra om båda har inkomster. Ensamstående är missgynnade i skattesystemet eftersom de ensamma ska betala hela levnadsstandarden. Om man sänker skatterna så att ensamma klarar sig vid låga inkomster kommer makar/sambor att bli överkompenserade. Man kan klara detta problem bara med hjälp av lämpligt utformade bostadsbidrag.

Under de senaste 40 åren har man i riksdagen inte kunnat få syn på någon vettig sammanhängande framställning om skatte- och bidragsfördelnings problem. Varken de rödgröna eller de borgerliga partierna har gjort någon redovisning om levnadskostnaderna och satt skatter och bidrag i relation till det. Skattelättnaderna: bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.

Skatteförslag.

“Principförslag för inkomståret 2010.

* **Jobbskatteavdraget avskaffas och ersätts med en skattereduktion** lika med skatten på arbetsinkomster, dock högst 1000 kr per månad = 12000 kr per år.

Alternativ 1 jan 2010: Jobbskatteavdraget lämnas också till pensionärer, men sätts då till 800 kr per månad. Om man vill förbättra för pensionärerna i två steg kan man börja med att första året ge 450 kr till pensionärerna och 900 kr till icke-pensionärerna.

* **TV-avgiften avskaffas för privathushåll** och ersätts med en kollektivavgift betald av riksdagen. Ger skattelättnad 2076 kr per hushåll.

* **Bostadsbidrag införs för barnlösa icke-pensionärer som inte kan få ungdomsbostadsbidragen. (Häften av LO-kvinnorna har deltid)** För hushåll utan studiemedel: Bidrag 75% av bostadskostnad mellan 400 och 4200 kr per månad. Max bidrag 2 850 kr per mån = 34 200 kr per år. Avtrappning 20% av inkomst över 58 500. Avtrappningssträcka 171 000. Slutavtrappat vid inkomst 58500+ 171 000 = 229 500 kr = 19125 kr per mån. Reglerna följer mönstret för bostadsbidrag till barnfamiljer. Se tabeller på sid 82-83 i 36-39z.pdf.

* **Ersättningar i sjuk- och arbetslöshetsförsäkringar återställs till 80% av lönen.**

* **Förbättringar för pensionärer med låga inkomster införs.**

Det första som behöver göras är att ta bort regeln i bostadstilläggsystemet som medför att taxeringsvärden för fritidshus påverkar bo-

stadstilläggen. Det lär kunna ordnas mycket lätt genom följande strykningar i Lag (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.: "16 § Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för förmögenhet beräknad per den 31 december året före det år då ansökan om bostadstillägg görs enligt vad som anges i denna paragraf och 17 §.

Som förmögenhet räknas den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bortseende från värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt som avses i 2 kap. 13 respektive 18 § inkomstskattelagen (1999:1229) (strykes: ~~och som utgör den sökandes permanentbostad~~) samt skulder med säkerhet i denna egendom. För sökande som har sin bostad i särskild boendeform skall detsamma gälla i fråga om värdet av privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt (strykes: ~~som utgör permanentbostad~~) för den sökandes make".

Att fritidshusens taxeringsvärden ska påverka bostadstilläggen infördes under krisåren på 1990-talet. Någon återställning har inte skett. Pensionärer med låga inkomster tillhör enligt makthavarna en underklass som man inte behöver bry sig om.

I systemet för bostadstilläggen bör förmögenhetstillägget på 15% (den s k skärpningsregeln) tas bort eller minskas till högst 10%. Om ett förmögenhetstillägg ska vara kvar bör beloppsgränserna åtminstone motsvara den nivå som gällde 1975 och som efter uppräknings efter prisutvecklingen sedan dess år 2005 blir 370 000 kr per pensionär (2009 cirka 400 000 kr). I Sveriges behandlas nu lågpensionärerna sämre än 1975.

Sedan förmögenhetsskatten och fastighetsskatten tagits bort, med skattelättnader för icke-pensionärer som kan uppgå till hundratusentals

kronor, är det orimligt att för låginkomstpensionärer i bostadstilläggs-systemet behålla regler om att förmögenheter ska påverka tilläggen.

I lagen om bostadstillägg innebär 16§ och 17§ att pensionärerna får bostadstilläggen reducerade på grund av förmögenhet. När förmögenhetsskatten tas bort kan mycket rika icke-pensionärer få stora skattelättnader. Det är då olämpligt att de sämst ställda pensionärerna har kvar förmögenhetsreglerna i 16§ och 17§, de bör tas bort så att förmögenhet i alla former på inget sätt minskar bostadstilläggen. 16§ och 17§ bör upphöra att gälla.

* I systemet för bostadstilläggen bör man mildra minskningen av tilläggen som är en följd av kapitalinkomster. Med de låga räntorna på sparmedel, vanligen lägre än inflationen, medför skatten 30% att kapitalets realvärde minskar, med minskning av bostadstilläggen minskar det ännu mer. Pensionärer i det nedre avtrappningsskiktet har margineffekt ensam 2009 88-95% på pensionsinkomster, dvs får behålla mycket litet av ATP-pensionen. Att då dessutom minska tilläggen 62% av kapitalinkomsterna verkar förföljelse, det borde bort.

2009: Ensam pension 92 876-135 676: margineffekt skatt 33% + avtrappning bostadstillägg 62%, summa 95%.

Ensam pension över 135 676: $36,3+50=86,3\%$

Make pension 82 818-125 618 :95%

Make pension över 125 618: 86,3%

Nu ska pensionärerna få rabatt på fastighetsskatten. Det nya förslaget ska träda i kraft den 1 december 2008 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering. Förslaget innebär att skatten för småhus som är permanentbostäder begränsas till 4 procent av ägarens inkomst.

Ägaren måste ha fyllt 65 för att vara berättigad till rabatten eller ha fått sjuk- eller aktivitetsersättning året innan.

Regeln om begränsning av fastighetsskatten kom till under den socialdemokratiska regeringen, men gällde bara permanentboende. Regeringen och finansminister Bosse Ringholm lovade att det skulle ändras så att den skulle gälla också för fritidshus men genomfördes inte före valet.

Den borgerliga regeringen gjorde om fastighetsskatten och begränsningsregeln försvann, men den har nu dykt upp för pensionärer med låga inkomster. **Den bör gälla också för fritidshusägarna i fall då de inte permanentbor i småhus utan bor i hyreslägenhet o d.**

* Övrigt: För pengarna som blir över efter det som nämnts kan man förbättra där den borgerliga regeringen försämrat och som slår mot dem med låga inkomster, vilket inte kan uppräknas nu. Oppositionspartierna har här möjlighet att framlägga sina åsikter.”

I samband med småhus finns två sätt att bo.

(8 april 2004).

Det ena sättet är att man bor i en villa, och vanligen är en sådan tämligen rymlig och större än det minsta rimliga. Reglerna för bostadsbidrag till villaboende är generösa. Garage, bilplats stor källarevåning od räknas inte som förmån.

Det andra sättet är att man bor i en liten hyreslägenhet och har ett fritidshus vid sidan om för kontakt med naturen. Den som bor i villa får bostadsbidrag för den stora bostaden, den som har fritidshus får inget bostadsbidrag för fritidshuset.

Pensionärer med låga inkomster, med fritidshus kan räknas ha haft dem under en stor del av livet, troligen ofta byggt dem själva långt tillbaka i tiden och huset ingår i levnadsättet. De har ådragit sig stora taxeringsvärden på grund av att andra sålt hus dyrt. Budgeten tillåter bara en liten billig permanentbostad-hyreslägenhet. Det är inte troligt, att nyblivna pensionärer med BTP skaffar fritidshus.

Taxeringsvärdena har höjts så att fastighetsskatterna stigit. Pensionärerna med inkomster i skikt som ger bostadstillägg har svårt betala dessa höjningar, än mindre betala minskningar av bostadstilläggen. Fritidshuset är vanligen sådana att de bebos bara en del av året. Till sammans med andra pålagor på fritidshuset blir det en dryg kostnad räknat per boendemånad, och man kan räkna med att fritidshusägare i inkomstskikt med bostadsbidrag måste sänka sina hushållskostnader mer än rimligt för att kunna ha råd ha husen om det överhuvudtaget är möjligt att ha dem kvar.

Taxeringsvärdena i fritidshuset är fiktiva värden, som inte motsvaras av några verkliga inkomster. Enda sättet att få ut några pengar från fritidshuset är att sälja dem. (En pensionär med låg inkomst får vanligen inte låna på husen). Men det är olämpligt att genom minskning av bostadsbidragen för fritidshusägare tvinga dem att sälja husen. De bör få ha den stimulans som fritidshuset ger. Det finns i så fall lika goda skäl att på samma sätt sänka bostadstilläggen för dem som bor i villor.

Att fritidshusens taxeringsvärden ska påverka bostadstilläggen infördes under krisåren på 1990-talet. Någon återställning har inte skett. Pensionärer med låga inkomster tillhör enligt makthavarna en underklass som man inte behöver bry sig om.

* I systemet för bostadstilläggen bör förmögenhetstillägget på 15% (den s k skärpningsregeln) tas bort eller minskas till högst 10%. Om ett förmögenhetstillägg ska vara kvar bör beloppsgränserna åtminstone motsvara den nivå som gällde 1975 och som efter uppräknings efter prisutvecklingen sedan dess år 2005 blir 370 000 kr per pensionär. I Sveriges högkonjunktur 2007 behandlas lågpensionärerna sämre än 1975.

Sedan förmögenhetsskatten och fastighetsskatten tagits bort, med skattelättnader för icke-pensionärer som kan uppgå till hundratusentals kronor, är det orimligt att för låginkomstpensionärer i bostadstilläggs-systemet behålla regler om att förmögenheter ska påverka tilläggen.

I lagen om bostadstillägg innebär 16§ och 17§ att pensionärerna får bostadstilläggen reducerade på grund av förmögenhet. När förmögenhetsskatten tas bort kan mycket rika icke-pensionärer få stora skattelättnader. Det är då olämpligt att de sämst ställda pensionärerna har kvar förmögenhetsreglerna i 16§ och 17§, de bör tas bort så att förmögenhet i alla former på inget sätt minskar bostadstilläggen. 16§ och 17§ bör upphöra att gälla.

Pensionärer med låga pensioner kan få bostadstillägg. Det gäller dem som bor i hyreslägenhet eller permanentvilla, men en som bor i hyreslägenhet och har ett fritidshus kan få bostadstillägget helt bortreducerat på grund av reglerna om att fritidshusens taxeringsvärden skall påverka bostadstilläggen. Den som bor i permanentvilla får ingen sådan minskning av bostadstillägget.

Det blir för långt att belysa det nu.

Mer om detta finns på [omr36-39k.pdf](#).

TV-avgiften.

Se: Sven Winnell 060327: TV-avgiften i proposition 2005/06:112. Avgifter för privathushåll: De individuella TV-avgifterna bör slopas, och ersättas med en kollektivavgift för alla privathushåll, betald av riksdagen. (<http://winnell.com/omr36-39l.pdf>)

Innehållsförteckning : Utdrag:

“Lag (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst.

Regeringen föreslår i propositionen följande lydelse:

“7 § TV-avgiften är 1 996 kronor för ett år (2009 2076 kr). Den skall betalas i fyra poster om 499 kronor.....”

Lydelsen bör istället, i princip, bli:

“7 § TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor. Avgiften för privatbostadshushåll betalas av staten. Antalet privatbostadshushåll skall för helår anses vara lika med antalet privabostadshushåll fyra år före avgiftsåret enligt SCBs statistik redovisad i Bostads- och hyresundersökningarna. År 2002 var det avsedda antalet hushåll enligt denna statistik för samtliga upplåtelseformer 3427000 st.....”

Förslaget tillfredsställer både dem som vill ha kvar ett avgiftssystem och dem som vill avskaffa avgiftsfinansieringen och vill att public service-verksamheten ska finansieras gemensamt av skattemedel på samma sätt som annan verksamhet, som är omistlig för allmänheten.

Andra än privatbostadshushåll bör betala avgift enligt propositionens förslag. Förslaget är ett avgiftssystem, men krånglet för alla privathushåll försvinner och byråkratikostnaderna på uppemot en miljard kr per år för hantering av avgifterna för privatpersoner försvinner. Finansieringen behandlas i det följande.

De individuella TV-avgifterna tar för mycket energi från hushållen och myndigheterna. Det finns mycket annat som behöver uppmärksamhet.”

Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster. Förslag. Gäller alla åldrar. Ej pens.

Förslagen här tar sikte på att förbättra för dem med de lägsta inkomsterna. Om förslagen genomförs torde de väsentligt minska behov av socialbidrag. De offentliga kassornas kostnader för bidragen torde i hög grad bli betalda genom lägre kostnader för socialbidrag. Det är enklare och trevligare att ansöka om bostadsbidrag hos försäkringskassan än att gå till socialvården. Den som får bostadsbidrag behåller sin frihet på ett annat sätt än den som får socialbidrag.

Bostadsbidragen som kan erhållas är vanligen lägre än de skatter som bidragstagaren betalar. Reglerna är samma för ensamma och makar tillsammans. Reglerna följer mönstret för bostadsbidrag till barnfamiljer.

Bostadsbidrag är ett träffsäkert sätt att korrigera skattesystemets oförmåga att fördela skatt efter förmåga. De lägsta rimliga levnads-kostnaderna för makar/sambor är 150% av kostnaderna för en ensam, inte 200%. Skatteskalen tar inte hänsyn till att levnadskostnaderna per person är högre för ensamma än för makar/sambor. Det enklaste och bästa sättet att göra en korrigering av skattesystemets skeva utfall är bostadsbidrag.

Det finns möjlighet att avväga beloppsgränser efter det utfall man önskar för bidragstagarna och de kostnader man vill ge staten.

Cirka en tredjedel av dem med arbetsinkomster ligger i gällande skattesystem för 2006 på en inkomst där ensamma går med underskott sedan de rimliga lägsta kostnaderna betalats.

De borgerliga som gör anspråk på att göra ett nytt bra system har i sina förslag inte alls klarat att göra en vettig fördelning med hänsyn till låginkomsternas problem, förslagen går ut på att göra stora skatte-sänkningar för dem med höga inkomster.

Från sid 462-463 i <http://winnell.com/omr36-39x.pdf>

Förmögenhetsskatt och fastighetsskatt bör ej återinföras.

Enligt socialdemokraternas budgetmotion:

Ny förmögenhetsskatt	3 500 miljoner kr
Växling fastighetsskatt	0

(s sänker inkomsterna på uppskovsreglerna)

Miljöpartiet motsätter sig förmögenhetsskatt och har i sin budget-motion inte ändrat på alliansens fastighetsskatt.

Enligt Vänsterpartiets budgetmotion:

Fastighetsskatt över taxvärde 2 miljoner V-förslag	800 miljoner kr
Nej till Slopod förmögenhetsskatt	6 890

Många år har det varit på tal att avskaffa förmögenhetsskatten och arvs- och gåvoskatterna. Socialdemokraterna avskaffade arvs- och gåvoskatterna vilket var bra, bl a med hänsyn till "generationsskiften". Representanter för företagare har många år krävt att förmögenhetsskatten tas bort, den är en besvärnade pålaga för företagssamheten. Den skrämmer iväg kapital till utlandet och är orättvis. F d s-finansministern Kjell-Olof Feldt och f d LO-ekonomen P-O Edin har menat att den bör avskaffas, och alliansregeringen har tagit bort den.

Svenskt Näringsliv 20081007:

“Det är djupt oroande att socialdemokraterna föreslår ett återinförande av förmögenhetsskatten. Ett litet land riskerar alltid att drabbas när det uppstår internationella kriser. Vad landets politiska aktörer säger och gör i ett sådant läge har stor betydelse för synen på Sverige och kan få direkt påverkan på räntor och valutaflöden. En opposition som aspirerar på att sitta vid makten om två år är naturligtvis viktig att lyssna på.

- Trots detta väljer socialdemokraterna att idag lansera och precisera sitt förslag om att återinföra förmögenhetsskatten, konstaterar Annika Lundius, vice VD på Svenskt Näringsliv. En skatt som vi vet har bidragit till ett omfattande valutautflöde ur Sverige och som har tagits bort i nästan alla länder.

Hotet om återinförd förmögenhetsskatt har varit återhållande för kapitalägare som har övervägt att föra tillbaka kapital till Sverige. I den situation vi just nu befinner oss i blir frågan extra känslig och akut. Det är viktigt att inte sätta partitaktik före landets bästa.”

Statens inkomster av förmögenhetsskatten är i s-förslaget bara 3,5 miljarder kr per år, vilket är mycket litet i en statsbudget. Att återinföra förmögenhetsskatten är en spekulering av socialdemokraterna som troligen kommer att kosta många röster i nästa val och kan hindra att s kommer tillbaka till makten. Miljöpartiet tycker det är ett dåligt förslag och vill inte vara med på det. Vänsterpartiets förmögenhetsskatteförslag ger 6,89 miljarder, också det litet och mindre än det staten förmodligen förlorar på andra sätt till följd av skatten.

Socialdemokraterna bör avstå från att återinföra förmögenhetsskatten, och vänsterpartiet bör finna sig i det.

Socialdemokraterna föreslår en extra fastighetsskatt av gamla typen. Vänsterpartiet föreslår en ny fastighetsskatt för taxeringsvärden över 2 miljoner kr och det ska ge staten 800 miljoner, en obetydlighet för staten. Socialdemokraterna föreslår fastighetsskatt för taxeringsvärden över 5 miljoner och det måste då ge mycket mindre än 800 miljoner: 100 miljoner? Allt tal om fastighetsskatt av gamla typen skrämmar husägarna och de är många.

Både ny förmögenhetsskatt och ny fastighetsskatt motsäger förslagen om att förbättra för småföretagare.